

bb. 63. / vasárnap temetik.... folyt./ gy

a temetési menet 12 órakor indul a kerepesi temetőbe az alábbi útvonalon:

kossuth lajos tér - alkotmány utca - bajcsy zsilinszky ut - marx tér - lenin körút - rákóczi ut - baross tér - mező imre ut.

a gyászünnepe a temetőben 12.30 órakor kezdődik. károlyi Mihály hamvait a fővárosi tanács által adományozott diszszírhelyre helyezik el.

x x x

a fővárosi tanács végrehajtóbizottságának közlekedési igazgatósága és a budapesti rendőrfőkapitányság közli, hogy a temetési menet útvonalán vasárnap a déli órákban átmeneti forgalomkorlátozásokat léptetnek életbe.

/mti/

..

- 2 -

18,25

18,25 *Zsu*

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. március 16.

bb. 1. 3.5 millió forintot fordít a budapesti fürdőigazgatóság a strandok felújítására, felújítására

i hbj/sze/gy/vg

1962. március 16.

a melegvízi strandok - ha az időjárás megengedi - május 1-én nyitják kapuikat, míg a langyosvízi strandok május közepén, a hidegvízi pedig május végén - június elején. addig azonban még sok feladatot kell megoldaniok a budapesti fürdőigazgatóság dolgozóinak, hiszen a strandokon, a fürdőkben körülbelül 3.5 millió forint értékű javítást, karbantartást, felújítási munkát kell elvégezni. az idény kezdetéig lehetőleg mindenütt átfestik a kabinokat, rendbehozzák a múlt évben itt-ott megsérült medencéket, parkosítanak, füvesítenek, többhelyütt új zuhanyozót építenek.

az általános felújításon kívül a gellért-strandon átépítik a gyermekmedencét, metilachi lapokkal kövezik ki a strand forgalmasabb utjait, a hegyoldalban támfalakat húznak, hogy megakadályozzák a föld csuszamlását.

a szabadság-strandon mintegy 80-90 facsemetét ültetnek. a korábbi és a jelenlegi facsemete-telepítéssel igyekeznek a strand területén kisebb-nagyobb ligeteket kialakítani, amelyekben kellemes pihenőre találnak a fürdőzők. ötszáz méter hosszban korszerű kerítést is építenek, s a strand utjainak egy részét aszfaltozzák. a fürdő vezetői ugyanis megállapították, hogy az olyan forgalmas fürdőben, mint a szabadság-strand, lényegesen jobb az aszfalt-burkolat, mint a műköburkolatu járda.

a nagyarányú felújításon túlmenően a széchenyi fürdőben átépítik a pincékben - amelyeket öltözőnek használnak - a fűtőtesteket, mert azokra néha még strandidőben is szükség van.

püskösöd-fürdőn az elavult csatornahálózatot építik át. eddig ugyanis hosszadalmas volt a medence vízének „leeresztése”, az új vízátelvező segítségével meggyorsul a medence vízcseréje, még abban az esetben is, ha magas a duna vízállása.

jó meleg nyári vasárnapokon tizezrek pihennek, üdülnek a palatinus strandon, ahol eddig nem volt korszerű büfé. a vásárlóknak hosszú ideig kellett várakozniok, míg ételhez-italhoz jutottak. ezen segít most a vendéglátóipar. a fürdőigazgatóság pedig gyógy-ivókúttal kedveskedik a palatinus vendégeinek. /mti/

..

- 1 -

Zsu

bb 2. „tatarozás miatt zárva,, - körülbelül két hónapig szünetelnek az esketések a Lenin körüti házasságkötő teremben

i zs/zs vm sr

1962.március 16.

a tél utolsó és a tavasz első heteiben - sok éves tapasztalatok szerint - viszonylag jóval kevesebb fiatal pár lép az anyakönyvvezető elé, mint például májusban, vagy szeptemberben, októberben. a fővárosi tanács illetékesei ezért ezt, a házasságkötések szempontjából viszonylag csendes időszakot használják fel arra, hogy bővítsék, új köntösbe öltöztessék budapest egyes számú központi házasságkötő termét.

a Lenin körüti házasságkötő terem már bezárta kapuit, s előreláthatólag április végén, május elején nyílik meg újra. tatarozásra mintegy 300.000 forintot költenek. kicserélik, felújítják berendezését, s bővítik a várótermet is. a tatarozás ideje alatt a ságvári téri kettős központi házasságkötő teremben esküldhetnek örök hűséget a lenin körütra ,,bejelentkezett,, párok is./mti/

- . -

bb 3. budapest a házikertek városa: több mint hárommillió gyümölcsfa hoz termést a budapesti ,,háztájiban,,

i cs/j vm ká

1962.március 16.

budapest házikertjeiben a tavaszra készülnek. tulajdonképpen már a tél elején megkezdték a gyümölcsfák, bokrok, nyesését, tisztogatását, de a főszezon most van márciusban, a rügyfakadás előtt. a fővárosi tanács parképítő vállalatánál baksa józsef igazgató és rácz imre, a kiskert részleg vezetője adott tájékoztatást a munkákról és a soronkövetkező feladatokról:

joggal tarthatjuk budapestet a házikertek városának - mondták. itt nemcsak ponyyelő vagy szemvidító ,,zöld sarok,, szerepük van a kisebb-nagyobb telkeknek, házkörüli kerteknek, hanem egyúttal gazdasági funkciójuk is hiszen - a felmérések szerint - több mint hárommillió fa terem rendszeresen a budapesti ,,háztájiban,,. ugyancsak számottevő a diszfa-és cserjeállományuk. a budai dombokon sokhelyütt még mindig a szőlő dominál, mind több azonban a ,,tisza,, őszibarackos meg az ugynevezett kétszintes - szőlőben gyümölcsös - állomány. a pesti házikertekben a gondosan összeválogatott vegyes gyümölcsös a divat, s bennük koratavasztól késő ősziig tart a ,,saját termés,,. a budai kertek általában tágasak, gyakori a félholdas vagy a még nagyobb terek, a pestiek azonban csak 100-750 ölesek.
/folyt.köv./

- . -
-2-

/bb 3. budapest.....1.folyt./vm

- az utóbbi években budán és pesten egyaránt megkezdtek a házkörüli gyümölcsösök és szőlőskertek felújítását, a talajerő-visszapótlást. ez utóbbi igen jelentős, hiszen hárommillió termő gyümölcsfáról van szó, s a hozamok fokozódásától a házikertek városellátó szerepének növekedését várhatjuk. a tapasztalatok szerint a gyümölcsösök és szőlők termését - rendszeres gondozással és talajerő visszapótlással - legalább 40-50 százalékkal lehetne növelni. a múlt években voltak olyan öreg őszibarackosok, ahol egyszeri trágyázás után a hozam a korábbi évekéhez képest tízszeresre nőtt. egyes házikertek terméshozama között igen nagy különbségek vannak, mivel a tulajdonosok, bérlők többsége nem szakember, sokan nem fordítanak elég gondot kertjükre.

- a vállalat kiskert-részlege évről-évre 30.000-40.000 gyümölcsfa gondozására köt szerződést. legnagyobb a szakmunkás-igény a fatisztogatás idején, továbbá a tavaszi metszésnél, a rügyfakadás előtt, majd a pirosbimbós permetezésnél, valamint a kártevők és a gombabetegségek elleni védekezésnél. a vállalat főfeladata azonban a közérdekű védelem ellátása, elsősorban az amerikai fehér szövőlepke, a burgonyabogár, a gyapjas pille, valamint egyes veszélyes gyomfélék elleni permetezés, illetve porozás. amelyek házikertben a kártevők vagy gyomok nagymértékben elszaporodnak, a vállalat szakemberei a tulajdonos vagy a bérlő költségén végzik el a kötelező védekező munkákat - közérdekből.

megoldásra váró problémaként említették meg a vezetők a ,,háztáji,, gyümölcsösök áru-feleslegének az eddiginél szervezettebb értékesítését. a gyümölcs vagy szőlő eddig részint az ismerősök, szomszédok körében talált vevőre, nagyobb részét azonban piacra vitték, ahol a kofák rendszerint potom pénzért vásárolták fel és adták tovább saját árujukkal együtt. sokszor 50-100 százalékos haszonnal. az értékesítés jobb megszervezése ösztönzőleg hatna a budapesti háztáji gyümölcsösök és szőlők jobb gondozására, az árugyümölcs termelésre./mti/

- . -
- 3 -

bb 2. „tatarozás miatt zárva,, - körülbelül két hónapig szünetelnek az esketések a Lenin körüti házasságkötő teremben

i zs/zs vm sr

1962.március 16.

a tél utolsó és a tavasz első heteiben - sok éves tapasztalatok szerint - viszonylag jóval kevesebb fiatal pár lép az anyakönyvvezető elé, mint például májusban, vagy szeptemberben, októberben. a fővárosi tanács illetékesei ezért ezt, a házasságkötések szempontjából viszonylag csendes időszakot használják fel arra, hogy bővítsék, új köntösbe öltöztessék budapest egyes számú központi házasságkötő termét.

a Lenin körüti házasságkötő terem már bezárta kapuit, s előreláthatólag április végén, május elején nyílik meg újra. tatarozásra mintegy 300.000 forintot költenek. kicserélik, felújítják berendezését, s bővítik a várótermet is. a tatarozás ideje alatt a ságvári téri kettős központi házasságkötő teremben esküdhetnek örök hűséget a Lenin körütra „bejelentkezett,, párok is./mti/

- . -

bb 3. budapest a házikertek városa: több mint hárommillió gyümölcsfa hoz termést a budapesti „háztájiban,,

i cs/j vm ká

1962.március 16.

budapest házikertjeiben a tavaszra készülnek. tulajdonképpen már a tél elején megkezdtek a gyümölcsfák, bokrok, nyesését, tisztogatását, de a főszezon most van márciusban, a rügyfakadás előtt. a fővárosi tanács parképitő vállalatánál baksa józsef igazgató és rácz imre, a kiskert részleg vezetője adott tájékoztatást a munkákról és a soronkövetkező feladatokról:

joggal tarthatjuk budapestet a házikertek városának - mondták. itt nemcsak pornyelő vagy szemvidító „zöld sarok,, szerepük van a kisebb-nagyobb telkeknek, házkörüli kerteknek, hanem egyúttal gazdasági funkciójuk is hiszen - a felmérések szerint - több mint hárommillió fa terem rendszeresen a budapesti „háztájiban,,. ugyancsak számottevő a diszfa-és cserjeállományuk. a budai dombokon sokhelyütt még mindig a szőlő dominál, mind több azonban a „tisza,, őszibarackos meg az ugynevezett kétszintes - szőlőben gyümölcsös - állomány. a pesti házikertekben a gondosan összeválogatott vegyes gyümölcsös a divat, s bennük koratavasztól késő őszig tart a „saját termés,,. a budai kertek általában tágasak, gyakori a félholdas vagy a még nagyobb t lek, a pestiek azonban csak 100-750 ölesek.

/folyt.köv./

-2-

/bb 3. budapest.....1.folyt./vm

- az utóbbi években budán és pesten egyaránt megkezdtek a házkörüli gyümölcsösök és szőlőskertek felújítását, a talajerő-visszapótlást. ez utóbbi igen jelentős, hiszen hárommillió termő gyümölcsfáról van szó, s a hozamok fokozódásától a házikertek város-ellátó szerepének növekedését várhatjuk. a tapasztalatok szerint a gyümölcsösök és szőlők termését - rendszeres gondozással és talajerő visszapótlással - legalább 40-50 százalékkal lehetne növelni. a múlt években voltak olyan öreg őszibarackosok, ahol egyszeri trágyázás után a hozam a korábbi évekéhez képest tizszeresére nőtt. egyes házikertek terméshozama között igen nagy különbségek vannak, mivel a tulajdonosok, bérlők többsége nem szakember, sokan nem fordítanak elég gondot kertjükre.

- a vállalat kiskert-részlege évről-évre 30.000-40.000 gyümölcsfa gondozására köt szerződést. legnagyobb a szakmunkás-igény a fatisztogatás idején, továbbá a tavaszi metszésnél, a rügyfakadás előtti, majd a pirosbimbós permetezésnél, valamint a kártevők és a gombabetegségek elleni védekezésnél. a vállalat főfeladata azonban a közérdekű védelem ellátása, elsősorban az amerikai fehér szövölepke, a burgonyabogár, a gyapjas pille, valamint egyes veszélyes gyomfélék elleni permetezés, illetve porozás. amelyek házikertben a kártevők vagy gyomok nagymértékben elszaporodnak, a vállalat szakemberei a tulajdonos vagy a bérlő költségén végzik el a kötelező védekező munkákat - közérdekből.

megoldásra váró problémaként említették meg a vezetők a „háztáji,, gyümölcsösök áru-feleslegének az eddiginél szervezettebb értékesítését. a gyümölcs vagy szőlő eddig részint az ismerősök, szomszédok körében talált vevőre, nagyobb részét azonban piacra vitték, ahol a kofák rendszerint potom pénzért vásárolták fel és adták tovább saját árujukkal együtt. sokszor 50-100 százalékos haszonnal. az értékesítés jobb megszervezése ösztönzőleg hatna a budapesti háztáji gyümölcsösök és szőlők jobb gondozására, az árugyümölcs termelésre./mti/

- . -

- 3 -

bb. 6. különleges mintájú öltönyszövetek gyártását kezdte meg a hazai fésűsfonó

i/sz/gg/rj vg

1962. március 16.

a férfiak ruházkodásánál a szürke szín elvesztette egyeduralmát. hosszú idő után ismét divatosak a barna öltönyök, s a legfrissebb újdonság, a lilás tónusú szövet. a tavaszi divatbemutatókon látott csaknem valamennyi öltöny anyaga mintás szövésű, a szálak elrendezése gyakran csikmintát képez. ennek a divatnak megfelelő mintájú, különleges szövetek gyártását kezdte meg a hazai fésűsfonó. a belkereskedelemmel történt megállapodás alapján a gyár a nyáron 15 000 méter olyan finom szövetet szállít az üzletekbe, amelynek egy mintájából 500-600 méternél több nem készül. kétféle minőség lesz, az egyiket márkázva hozzák forgalomba, ezt a szövet szélében beszöves jelzi.

annak ellenére, hogy egy-egy mintázatu szöveg csak ilyen kis mennyiségben készül, a gyártás mégis gazdaságos, mert mindössze hatféle színű fonatot kell hozzá festeni. ennyiből variálják majd a harminc-negyven-féle mintájú szövetet. /mti/

..

bb. 7. műanyag terítőkkal védik a dohánymaggal bevetett melegágyakat a nyírségben

vid/j/rj ká

1962. március 16.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteiben az idén 700 holddal több dohányt termelnek, mint tavaly. a közös gazdaságok dohánykertészei kihasználták az elmúlt nyári tavaszi időjárását, s többhelyütt elvetették a magot a melegágyakba. az újabb hideghullám azonban meggátolta a további munkát. a szövetkezetek most elsősorban a melegágyak védelméről gondoskodnak. a bevetett melegágyakat műanyag terítőkkal, üveglapokkal és más légmentesen záró anyagokkal szigetelték, nehogy fagykár érje a csírázó magvakat. különös gonddal óvják a szabolcsi virginia-dohányt, amely érzékenyebb, mint a többi fajta.

a megye termelőszövetkezetei összesen 11 600 hold dohány termelésére szerződtek, s hogy elegendő palántájuk legyen, több mint 162 000 négyzetméter melegágyat készítenek. /mti/

..

8.45
10.17

- 4 -

bb. 4. számadás 36 000 szervezett közhivatali dolgozónak - küldöttgyűlésre készülnek a budapesti közalkalmazottak

i/hi/a/sr

1962. március 16.

harminchatezer fővárosi szervezett közhivatali dolgozó képviselőtében rövidesen összeül a közalkalmazottak szakszervezetének budapesti küldöttgyűlése. ebből az alkalomból a szakszervezet fővárosi bizottsága megvizsgálta a közhivatali intézmények budapesti dolgozóinak helyzetét.

a szakszervezethez nemcsak hivatalok, hanem kutatóintézetek, s nemcsak értelmiségiek, hanem jelentős számú fizikai munkás is tartozik. ez magyarázza, hogy az államtól évente mintegy 80-90 millió forint értékű munka- és védőruha juttatást kapnak. e hivatalok és intézmények dolgozói tervszerűen fejlesztik a hivatali közéletet is. ennek költségeihez az elmúlt években a kormányzat - budapesti vonatkozásban - 35 millió forinttal járult hozzá. a szakszervezet támogatásával egyre szélesedik a közalkalmazottak gyermekeiről gondoskodó intézmények hálózata. jelenleg 21 fővárosi közhivatal tart fenn különböző gyermekintézményeket, s ezekben mintegy ezer gyermekről gondoskodnak.

a közalkalmazottak kulturális életének élénküléséről ad számot a szakszervezet jelentése. az elmúlt két évben 1 200 ismeretterjesztő előadáson több mint nyolcvanezren vettek részt. a közhivatalokban több mint nyolcvan könyvtár működik, állományuk meghaladja a 130 000 kötetet. a művészeti munkában új jelenség, hogy a költséges színjátzó - és táncsoportokat fokozatosan megszüntetik, s helyettük az új utakat kereső és máris igen népszerű irodalmi köröket, irodalmi színpadokat, zenebarátok köreit karolják fel.

a közalkalmazottak zenei műveltségének fejlesztését hatásosan szolgálja a szakszervezet zenei szakköre. zenetudományi előadássorozatának jelenleg is hétszáz hallgatója van. a közhivatali dolgozók kultura iránti igényét mutatja a közönségszervezés eredménye is: a múlt évben 150 000 opera - , hangverseny - , színház - és mozijegyet vásároltak.

a hivatali munkából kiöregedett nyugdíjasokra is kiterjed a szakszervezet figyelme: klubnapokat tartanak számukra, meghívják őket a hangversenyekre, s mintegy tíz százalékuk évente pihenőt és gyógyüdülésen vesz részt. az utóbbi két évben 250 000 forint összegű segílyt juttatott a szakszervezet az idős, beteg munkaképtelen nyugdíjasoknak. /mti/

..

9.25

- 5 -

bb 11. növekvő tanulási lehetőség a lányoknak a mezőgazdasági, a vas- és fémipari szakmákban

i szf/gk-lm vg

1962. március 16.

az 1962-63. tanévi ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági tanulófelvételek megtervezésekor az illetékesek gondot fordítottak arra, hogy minél szélesebbkörű elhelyezkedési lehetőséget teremtsenek a lányoknak.

a munkaügyi minisztérium tájékoztatása szerint a felveendő 58.000 elsőéves tanulónak mintegy 20-25 százaléka lesz leány, tehát 10.000-12.000-en kezdhetik meg az idén a szakmatanulást. a legnagyobb lehetőséget a kereskedelmi pálya jelenti számukra. itt valamennyi szakmára alkalmaznak leánytanulókat, körülbelül háromszáz. legalább ennyi leányt vesz fel a mezőgazdaság is, elsősorban a kertészeti -disznóvénny- és kertépítő, zöldségtermelő, zöldségfeldolgozó, gyümölcsstermelő és faiskolakezelő, kertimág- és gyógynövénytermelő, öntözéses növénytermelő, stb./, valamint a baromfitenyésztő szakmába. ezer körüli számban helyezhetők el leánytanulók női- és gyermekruha szabónak. lányoknak tartják fenn a többszáz szövő-, fonó-, hurkoló tanulóléteget néhány száz cipőfelsőrész -készítőnek képeznek ki. szakmánként száznál kevesebb leánytanuló vehető fel porcelánfestőnek, optikai üvegcsiszolóknak, fehérneműkészítőnek, könyvkötőnek, bőrdíszművesnek, kesztyűsnek, ékszerésznek, üvegművesnek.

ezekben a többé-kevésbé hagyományos női szakmákban kívül növekszik a lányok tanulási lehetősége a vas- és fémiparban. itt többszáz leányt vesznek fel - igaz, hogy a szakmák természete miatt nagyrészt az érettségizettek közül - műszerésztanulónak, kisebb számban órásnak, vésnöknek, ötvösnek, fényező-mázolóknak, tekeréscselőnek. kis számban találhatnak elhelyezkedési alkalmat azok a leányok, akik szőnyegkészítők, műhímzők, harisnyakötők, fűzőkészítők, kalaposok, faesztergályosok, intarziakészítők, kárpitosok, édesipari szakmunkások akarnak lenni.

a jelentkezések az állami és helyi ipari vállalatoknál, az iparitanuló-intézetekben már megkezdődtek./mti/

9.33

- 6 -

bb 8. Hasznosítják a tiszai árhullámot - feltöltik a halastavakat és az öntözőrendszereket

vid j szb ká

1962. március 16.

Csongrád megyében a tiszai déli szakaszán - az utóbbi napokban rohamosan emelkedett a víz szintje. a vizállás jelenleg 510 centiméterrel tetőzik. ez a szintmagasság a legkedvezőbbnek mondható, mert a folyó kiöntéssel nem fenyeget, viszont a mezőgazdaság fel tudja használni az árhullámot. a szegedi fenértői halgazdaságban az elkövetkező 10 napon mintegy hárommillió köbméter vizet emelnek át könnyűszerrel a tavakba. alacsony vizállás esetén kétszeri szivattyúzásra lett volna szükség.

most töltik fel a híres szentesi primórtermő vidék öntöző-rendszerét, a kurca folyót is. ezt az öntöző rendszert belvizek táplálják, amelyek azonban az idén előreláthatóan nem bizonyulnak elégségesnek. a tiszai vize viszont bőséges tartalékkal szolgál a tavaszi öntözéshez. /mti/

--

bb 9. május 15-ig lehet jelentkezni a veszprémi vegyipari egyetem jövő tanévben megnyitandó levelező tagozatára

vid fm/ke szb fm

1962. március 16.

a veszprémi vegyipari egyetem, - amely a nehéz- és a szervetlen vegyipar mérnökeit, szakirányítóit képezi, - a következő tanévben megkezdí a levelező oktatást.

az egyetem levelező tagozatára május 15-ig lehet jelentkezni a művelődésiügyi minisztérium tájékoztató kiadványának feltéttelei szerint. a jelentkezők matematikából és fizikából tesznek felvételi vizsgát. /mti/

--

bb 10. 1175 fiatal tiz hajdu-bihari gyermekotthonban

vid fm/ke szb fm

1962. március 16.

hajdu-bihar megyében most készült el a tizedik általános iskolás gyermekotthon a nyírmártonfalvi volt reviczky-kastélyban. hatvanöt gyermek már elfoglalta új otthonát. a tiz otthonban 1175 gyermeket gondoznak.

/Kölykötő/

10.05

- 7 -

bb 10. /1175 fiatal... folyt./- szb

a megyében még az idén tovább bővül az általános iskolás gyermekotthonok hálózata. a három tanyasi gyermekotthon - elepen, tiszacsegén és polgáron - jelenleg 90 gyermeket gondoz, ösztől pedig 180 fiatalt fogad be. a hortobágyi sárda mellett levő általános iskola területén 80 személyes gyermekotthon építését tervezik. az év második felében a nyírmárfalvai gyermekotthont 120 személyesre fejlesztik. /mti/

bb 5. tizenhat új szoborral díszítik az operaház homlokzatát - megkezdték a munkát a-kőfaragók

i/sb/tr szb vg

1962. március 16.

az operaház homlokzatát valamikor nagy zeneszerzők szobrai díszítették, de a puha mészkőből faragott kőalakok csak alig egy emberöltőig állták az időjárás viszontagságait. a kő szétmállott, balesettel fenyegette a járókelőket, s ezért el kellett távolítani a szobrokat. a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat dolgozói most megkezdték a régi díszek pótlását, a 16 új szobor kifaragását.

mikus sándor és pátzay pál kossuth-díjas, valamint antal károly, győri dezső, ispánky józsef, marion lászló, tar istván és váradi sándor szobrászművész mintázta meg a zeneművészek nagyjainak alakjait. mindegyik művész két-két zeneszerző gipsz-szobrát készítette el, többek között wagner, glinka, beethoven, mozart, verdi, rossini, muszorgszkij és csajkovszkij alakjainak mintáit. ennek alapján faragják ki a három méter magas szobrokat kőből a képzőművészeti vállalat dolgozói. a régebbieknél maradandóbb műalkotásokat akarnak készíteni, bulgáriából hozattak fagyálló mészkövet, amely jobban visszaveri az időjárás támadásait. mintegy 30 ezer munkórát tart majd az új szobrok kifaragása. ezért több kőszobrász dolgozik egy-egy alkotáson, hogy a jövő év közepére befejezzék a munkát. az operaház tetejét régen négy kőobeliszk is díszítette, s most ezeket is ujjal pótolják. így az 1963-64. évi színházi évad megnyitására már valamennyi új kődísz felállítják az operaház homlokzatán. /mti/

10.15
10.17

- 8 -

bb 12. a korszerű műveltség könyvtára: száz kötetben - új, .gy, százezer példányos tömegsorozat kiadására készül öt magyar könyvkiadó

v/tr szb sr

1962. március 16.

az utóbbi évek egyik legnagyobb, leérdekesebb vállalkozását szervezi öt könyvkiadó: az európa, a gondolat, a kossuth, a közgazdasági és a szépirodalmi kiadó együttes munkával kívánja megindítani a korszerű műveltség könyvtára című sorozatot. a mintegy száz kötetből álló sorozat célja az lenne, hogy segítséget nyújtson azoknak az olvasóknak, akik még nem rendelkeznek saját házi könyvtárral. a köteteket úgy válogatnák össze, hogy tartalmazzák a szocialista ember számára szükséges alapvető ismereteket: a marxista-leninista világnézet alapjainak összefoglalását, a természet- és természettudományok alapjainak korszerű, enciklopédikus fel dolgozását, a magyar- és a világirodalom, az emberiség kulturális legjelentősebb irodalmi alkotásait.

a sorozat mintegy százezer példányban kerülne forgalomba. a 100 kötetből 25 tudományos és ismeretterjesztő kiadvány, 75 pedig szépirodalmi mű. a szépirodalmi alkotásokat az előfizetők mintegy száz kötetből válogatnák ki, aszerint, hogy milyen kötetek érdeklik őket elsősorban, vagy melyik mű van már meg könyvtárukban. a teljes sorozat ára hozzávetőleg négyezer forint lesz. minthogy a korszerű műveltség könyvtára a tervek szerint 5 év alatt jelenne meg, az előfizetőknek havonta átlag 65 forintot kellene fizetniük.

a sorozat tervezetében megtalálhatók marx, engels, lenin válogatott művei, az emberiség történetének kétkötetes kiadása, amely tartalmazza majd a nemzetközi munkásmozgalom történetét is. kiadnák a magyar nép történetét, a vallások történetét, a szocialista nevelés és erkölcs, a világmindenség, a föld országai című munkákat. szerepel a tervekben a világirodalom történetének, a magyar irodalom történetének, a színház-, film-, zene- és képzőművészetek történetének kiadása is.

a szépirodalmi könyvek között kiadnák a magyar klasszikusok munkáit, legnagyobb íróink, költőink, elbeszélőink műveit. a külföldi irodalomból megjelenne - többek között - boccaccio, victor hugo, dumas, puskin, balzac, dickens, zola, tolsztoj, mark twain, dreiser, nexö, gorkij, hasek, aragon, solohov, hemingway egy-egy jelentős alkotása, a világirodalom költészete gyöngyszemeinek válogatása - az ókortól a 19. század végéig. napvilágot látnának még a világirodalom klasszikus elbeszélései, nagy drámái, továbbá a XX. század költészetének, elbeszélőinek és drámáinak legjelentősebb alkotásai.

a korszerű műveltség könyvtára sorozatot - amelynek terveit jelenleg ankétokon, baráti beszélgetéseken vitatják meg - előreláthatólag 1964-ben indítják meg a kiadók. /mti/

10.20
11.07

- 9 -

bb 13. sportlovakat exportálnak a baki állami gazdaságból

vid j szb ká

1962. március 16.

a zala megyei baki állami gazdaság nádiházi méneseiből évenként 50-60 kitűnő csikót szállítanak a budapesti ügetőpályára, az itt futtatott zalai versenycsikókra a külföldiek is felfigyeltek, s az utóbbi időben egyre több svájci, német és olasz kereskedő keresi fel a gazdaság méneseit. szinte minden látogatásból üzletkötés lesz. a napokban egy svájci kereskedő vásárolt fiatal versenycsikókat. a gazdaság lótenyésztői most az eddigieknél is szívesebben és gyorsabb versenylovak ki-tenyésztésére törekednek. /mti/

--

bb 14. felszabadulási emlékpályázatok békés megyében

vid fm/ke szb fm

1962. március 16.

a békés megyei tanács emlékpályázatokat hirdetett a felszabadulás 17. évfordulójának tiszteletére, az április 4-én békéscsábán megnyitott alföldi képzőművészeti kiállításon szereplő legkiválóbb mű alkotóját a munkácsy bronz emlékéremmel és 4.000 forinttal jutalmazták. külön pályázatot írtak ki a megye képzőművészeinek, valamint a képzőművészeti szakkörök ifjúságának, az amatőr fényképészeknek, a fotó-köröknek, a néprajzkutatóknak, az íróknak és a költőknek, a hivatásos és öntevékeny színjatszókknak, rendezőknek. /mti/

--

bb 15. negyvenezzer részvevő a hajdusági kulturális szemlén

vid fm/ke szb fm

1962. március 16.

hajdu-bihar megyében március első felében megkezdődtek a hagyományos kulturális szemle körzeti bemutatói. a tóthfalusi sánccorról elnevezett kulturális szemlén negyvenezren vesznek részt a megyében. 348 művészcsoporthoz 7.100 tagja lép fel, több mint félszáz ezer a szölisták és a pályázatokon részvevők száma. 17 irodalmi színpad - köztük több falusi és termelőszövetkezeti irodalmi színpad - is bemutatkozik. az olvasómozgalomban 27.500-an vesznek részt. /mti/

--

10.25
10.41

- 10 -

bb 16. esőágyu-kezelőket képeznek ki a baranyai gépállomásokon

vid j/-lm ká

1962. március 16.

három baranyai gépállomáson esőágyu-kezelésre oktatják a szövetkezeti gazdákat. a z idén ugyanis a közös gazdaságok öntözött területe - a múlt évhez képest - körülbelül ötszörösére növekszik. több mint 4000 hold kertre, szántóra, szőlőtápanyra, rét-re és legelőre juttatják el tavasztól őszig a mesterséges esőt. ehhez a termelőszövetkezetek újabb 45 nagyteljesítményű öntözőberendezést kapnak. az új gépek kezelésére a bolyi, a sallyei és a szentlőrinci gépállomás öntöző - gépész tanfolyamán 70 szövetkezeti gazdát képeznek ki. /mti/

--

bb 17. az egyenletes és jóminőségű papírgyártás őre, a béta-sugaras vastagságmérő

kf-lm vg

1962. március 16.

az irodagépipari és finommechanikai vállalat a papír-
ipari kutató intézettel közösen számos olyan műszert állított elő, amely a papírgyártás termelékenységét növeli, javítja, állandósítja a minőséget. a vállalat most olyan új típusú papír-
ipari műszert készített el, amely egyike a legkorszerűbb mérő-
berendezéseknek, s régi hiányt pótol. a gyárakban ugyanis a papír egyenletességének ellenőrzéséhez gyakran leállítják a gépeket, a papír hengerről mintát tépnek, s azt mérik meg. ez azonban csak úgynevezett szurópróbákra ad lehetőséget.

az új műszer méltán érdemelte ki az egyenletes és jóminőségű papírgyártás őre elnevezést. a béta-sugaras vastagságmérő ugyanis gyártás közben, folyamatosan, érintés és roncsolás nélkül ellenőrzi, hogy a készülő papír megfelel-e a minőségi követelményeknek. a műszeren beállítható a technológiai előírásoknak megfelelő minőség, s amennyiben az eltér az előirástól piros, vagy zöld lámpa jelzi. a műszer kiegészítő készüléke egyben folyamatosan felírja a mérés adatait, amelyet így minden gyártmányhoz „mérési jegyzőkönyvként”, csatolni lehet. a béta-sugaras vastagságmérő önműködően vezérelheti, szabályozhatja is a gép működését.

az új műszer - amely most vizsgálja a mérésügyi hivatalnál - a fémfólia hengerművekben, a műanyag- és textil-
iparban egyaránt jól használható. gyártását az ellenőrző vizsgál-
atok után még az idén megkezdte a vállalat. /mti/

--

10.30
10.47

- 11 -

bb 18. a szibériai új ipartelepek munkásai novoszibirszkben magyar kiállításon ismerkedhetnek meg iparunk termékeivel

i sz/gg-lm vg

1962. március 16.

a szovjetunió szibériai területén az első magyar ipari kiállításra a nyáron kerül sor. július 21-től augusztus 5-ig novoszibirszkben, a magyar kereskedelmi kamara rendezésében tíz külkereskedelmi vállalatunk mutatja be exportcikkeiket, azokat a magyar gépipari-műszeripari gyártmányokat, amelyek a szibériai új ipartelepek munkásai, műszaki dolgozói körében a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot.

a magyar kereskedelmi kamarában már kiválasztották azt a mintegy ötszázféle gép- és műszertípust, amely iparunkat képviseli majd, az önállóan exportáló vállalatok közül elviszik az egyesült izzó és a ganz árammérőgyár készítményeit, bemutatnak hajó- és gyármodelleket, vegyi-, bánya- és építőipari gépeket, tízenhárom szerszámgéptípust és 15 műanyagipari gép ad majd számot a gépgyártó iparágak felkészültségéről. az ottani népgazdasági tanács képviselői - amikor tudomásukra jutott a magyar kiállítás rendezésének híre - közölték, hogy meg szeretnének ismerkedni fénymásológépeinkkel és megneveztek néhány műszertípust is. ezek természetesen mind felkerültek a kiállítási listára.

a magyar kereskedelmi kamarában úgy tervezik, hogy a jövő hónapban teljes szerelvény viszi majd a kiállítás anyagát novoszibirszkbe. árubemutatónk 1300 négyzetméter fedett és 300-400 négyzetméter szabad területet foglal majd el./mti/

---

bb 19. zala megyei és lengyel uttorók is táboroznak az idén a dunaujvárosi uttoróvárosban

vid fm/ke-lm fm

1962. március 16.

a dunaujvárosi uttoróváros június 24-én nyílik. a nyári vakációban örsvezetőképző tanfolyamokat tartanak a dunaujvárosi és a dunaujvárosi járás pajtások részére. júliusban a lengyel festvérváros, a nowa huta 40 pionírja, augusztusban pedig zala megyei uttoró csoport táborozik majd a dunaujvárosi uttoróvárosban./mti/

10.35

- 12 -

bb 20. támfalakat építenek a somlói szőlőkben

vid j szb ká

1962. március 16.

a somlóhegy világhírű borokat termő, déli lejtőjén féltve őrzik az értékes termőtalajt. az évszázadok alatt megvékonyodott termőréteg további „vándorlása”, ugyanis veszélyeztetné a szőlővidék jövőjét, ezért támfalak építése szükséges. a balatonaligai állami gazdaság somlói üzemeiségében kötélpályával gyorsítják meg a támfalak építését. a hegytetőről egész télen át szállították a követ, s most a szintkülönbségektől és a terep sajátosságaitól függően, 60-100 méteres távolságokban építik ki a keresztirányú támfalakat. ezenkívül minden tízedik szőlősorban egy-egy bakhátat képeznek, hogy a csapadékot felfogják. az állami gazdaság dolgozói ezekben a napokban több mint ezer köbméter követ építenek be a támfalakba. /mti/

---

bb 21. elektronikus számológépek a gazdasági tervezésben - kutatások az alumíniumipar távlati fejlesztési tervének elkészítésére

i ms/gk szb sr

1962. március 16.

a szocialista tervgazdálkodással együtt jár az az igény, hogy a tervezésben szerepet játszó tényezők minél nagyobb részét lehessen egyidőben számításba venni. érthető tehát, hogy az elektronikus számológépek felfedezése óta a matematika és a gépek alkalmazása egyre jobban terjed a gazdasági tervezésben. hazánkban - más országokhoz viszonyítva is - jelentős erőfeszítések történnek, hogy az elektronika segítségével iparági terveket dolgozzanak ki. a papír- iparban például arról folytatnak kutatásokat, hogy milyen gépekkel oldják meg a különböző papírfajták gyártását. a pamutszövőiparban kornai jános kandidátus irányításával már be is fejeződtek a kutatások, amelyek elektronikus számítógép igénybevételével az ipar- ügy beruházási tervének elkészítését célozták. hasonló kutatásokat folytatnak a műszálgártás vonatkozásában is.

nemrégiben a nehézipari minisztérium az alumíniumipar távlati fejlesztési tervének kidolgozásához kérte a magyar tudományos akadémia számítástechnikai központjának segítségét. ennek a munkának vezetője, martos béla, a számítástechnikai központ tudományos munkatársa a következőben tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát:

- feladatunk abban különbözik az eddig már kidolgozottaktól, hogy egyidejűleg kell megvizsgálni a bauxit-alumíniumipar távlati fejlesztésének termelési, beruházási és külkereskedelmi vonatkozásait. e három tevékenység legelőnyösebb kombinációját keressük. nemrég befejeződött a munka első szakasza:
/folyt.köv./

10.40

11.07

- 13 -

bb 21. /az elektronikus... folyt./- szb

műszaki és gazdasági szakemberek, matematikusok kiválogatták azokat a problémákat, amelyeknek alakulása alapvetően meghatározza az iparág fejlesztését. minthogy egy iparág távlati fejlesztésében nagyon sok természeti adottság, pénzügyi és gazdasági lehetőség, szerződéses kötelezettség, megszabott feltétel, stb. egyidejűleg játszik szerepet, a megoldandó feladatok körét korlátozni kell. máskülönben a munka még gépi számítással is túl hosszú ideig tartana. az adott esetben például többek között olyan kérdésekről kell döntenit, hogy milyen ütemben termeljük ki a hazai bauxitkinccset, bauxitot és timföldet milyen arányban exportáljunk, a timföldgyártást vagy az alumíniumkohászatot, vagy mind a kettőt egyidejűleg fejlesszük-e, hogyan oszoljanak meg a beruházások a vertikálisan felépült ipar egyes részei között, stb. továbbá az alumíniumkohászat esetleges fejlesztése felveti a villamosenergia-termelés növelésének szükségességét, s az ezzel járó újabb beruházásokat.

- mindezeknek a tényezőknél szerepét matematikai összefüggésekben fejeztük ki, hogy a problémákat „rá lehessen vinni”, az elektronikus számológépre. összesen 25 egyenletet állítottunk fel 40 változóval. ilymódon sok megoldás lehetséges és ezek közül a matematikai programozás módszerével választjuk ki a leggazdaságosabbat.

- a munka most következő szakaszában a szakemberek további széleskörű együttműködésével összegyűjtjük azokat a kiindulási adatokat, amelyeket az egyenletek alapján a számítástechnikusok bevisznek a gépbe. a feladatot különböző feltételekből kiindulva sok változóval oldják majd meg. ezután következik a gép által rendelkezésre bocsátott adathalmaz értékelése, amely alapot nyújt a szakértőknek a ma még fennálló viták megnyugtató eldöntéséhez. olyan alapvető kérdéseket ugyanis, hogy milyen mértékig hasznos a bauxit exportálása, vagy hogy az iparág egész fejlődését és a többi gazdasági ággal, valamint az exporttal való kölcsönhatásait tekintve a kohászat, vagy a timföldgyártás fejlesztése a gazdaságosabb-e, még oly nagy szaktudás vagy gyakorlat alapján sem lehet becslésszerűen felelősséggel eldönteni. ehhez az egész szinesfémipar tevékenységének és az egyes tevékenységek összefüggéseinek, sőt a jövőbeni változások kihatásainak egyidejű számításba vétele szükséges. ehhez ad jelentős segítséget az elektronikus számológép. /mti/

10.48
11.05

- 14 -

bb 22. ötszáz beer-szász-féle fejőgépet gyárt az idén a mofém

vid te-lm ki

1962. március 16.

a magyar találmányu beer-szász-féle gumikerekes fejőgépből az idén ötszázat készít a mosonmagyaróvári fémfeldolgozó vállalat, százzal többet, mint tavaly. az alkatrészek gyártása már megkezdődött, hogy a tervnek megfelelően a második félévben szállithassák az új fejőgépeket.

a gyártásnál az idén több újítást vezettek be. többek között godó viktor főtechnológus egyik munkatársával olyan újítást dolgozott ki, amellyel anyagot, munkaidőt takarítanak meg és a fejőgépet is tetszetősebbé teszik. az újítással évi 350.000 forint megtakarítást érnek el a beer-szász féle fejőgépek gyártásánál.

az újítómozgalom egyéb vonatkozásokban is eredményes a mofém-ben. ennek szemléltetésére újítási kiállítást nyitottak a gyárban. a március végéig nyitvatartó kiállításon bemutatják, hogyan fejlődik a gyártástechnológia, hogyan lesz gazdaságosabb a termelés az újítások alkalmazásával. /mti/

bb 23. új lakótelep első háza épült fel nagykanizsán

vid te-lm ki

1962. március 16.

a második ötéves terv időszakában hétszázhusz lakás épül nagykanizsa keleti városrészében, a távlati lakásépítési terv szerint pedig három és félezer lakás, iskola, napköziotthon, óvoda, mozi, étterem létesül ezen a területen. az új telep első lakóépülete már elkészült. /mti/

bb 24. hétszázézer kilométer balesetmentesen

vid te-lm ki

1962. március 16.

nem mindennapi eredménnyel dicsekedhet böhm béla, a somogy megyei medosz személygépkocsi vezetője. harminc esztendeje ül a volán mellett, s ez alatt az idő alatt több mint hétszázézer kilométer utat tett meg balesetmentesen. /mti/

10.55

11.35

- 15 -

bb.25. az első negyedévben a tervezettnél több hizottsertést és marhát adnak el az államnak a győr megyei termelőszövetkezetek

vid j/Lm ká

1962. március 16.

a győr megyei termelőszövetkezetek az elmúlt évben teljesítették sertés- és marhahiztálási tervüket, jóval több húst adtak a népgazdaságnak, mint amennyit előirányoztak. az új év első negyede azt mutatja, hogy az idén a tavalyinál is jobb eredményekről adhatnak számot a megye közös gazdaságai. az első negyedévben ugyanis szerződésre 13.223 sertést kellene átadni a termelőszövetkezeteknek, s március 10-ig jóval több, min. 10.000 sertést vett át az állatforgalmi vállalat. a hónap végéig a szállítások bejelentése szerint további 5000 hizottsertést vesznek át. a közös gazdaságok, mintegy 150 jószággal, hizottmarha értékesítési tervüket is túlfeljesítik.

a jelek szerint a második negyedévben hasonló eredmények várhatóak. /mti/

--

bb.27. van-e rozsdá a festékréteg alatt? - infravörös sugár leplezi a felületet munkát

vid te-Lm ki

1962. március 16.

az ipar legkülönbözőbb területein évente sokmillió forint kárt okoz, hogy felületesen tartják meg a rozsdá elleni védekezés szigorú műszaki előírásait. a minimumos festékréteg például mit sem ér, ha alatta rozsdafolt rejtőzik. a nedvesség ugyanis átjut a bevonaton, egyesül a korróziós góccal és legalább nyolcszorosára gyorsítja az egyébként lassú rozsdásodási folyamatot. ilyen esetekben „dobja le”, néhány hét alatt a védőréteget a rozsdá, s ha nem veszik észre kellő időben, tönkremehet az egész vasszerkezet.

a rejtett rozsdaréteg kimutatására olcsó és egyszerű módszert dolgoztak ki a veszprémi nehézszerkezet kutató intézet mérnökei. a kutatók infravörös sugarakkal fényképfelvételeket készítenek a vizsgált fémről, s az előhívás után tökéletes biztonsággal megállapíthatják, rejtőzik-e rozsdafolt a festékréteg alatt. a sugárzás ugyanis akadálytalanul áthatol a védőbevonat anyagán, a fémet elszínező rozsdáról azonban jól körülhatárolt képet ad.

ez a módszer eddig a képzőművészetben volt ismeretes. segítségével állapították meg, hogy értékes, régi festmények alatt nincs-e másikkal festékréteg, nem „ráfestés”, e a látható kép. /mti/

--
- 16 -

11.00
11.31

bb.26. muzeumba kerültek a túskevári fazekasmesterség jellegzetes alkotásainak mintapéldányai

vid fm/ke szb fm

1962. március 16.

a veszprém megyei túskeváron ősi mesterség a fazekasipar. a 17. században már sok fazekas dolgozott itt, s a 18. században virágzó cén hirdette a szakma fejlettségét. a faluban ma nyolcan üzik az ősi mesterséget. az idén szinte forradalmasították a munkát: a rendkívül nagy ügyességet igénylő korongozást, - amelyet eddig gépessíthetetlennek tartottak, - villamosították. az új módszerekkel dolgozó fazekasok többnyire ma is a régi munkadarabokat készítik: korsókat, különféle agyagedényeket és virágcserepeket gyártanak a környező települések piacaira.

az elmúlt hetekben a ma divatos formákon kívül sok régi mintadarabot, a helybeli fazekasipar hagyományos darabjait, apáik korának legkeresettebb készítményeit formázták meg a túskevári helytörténeti muzeum számára. a község legrégebbi agyagipari termékein a 300 éves szenteltvíz-tartón, s a sírmei várkaput ábrázoló agyagdisznán kívül felsorakoztatták az utóbbi kétszáz évben készült korsók és más edények mintapéldányait. elkészítették a túskevári „kakukot”, is. ez az alma nagyságu agyagedény sípként használva tökéletesen utánozza a kakukmadár hangját: valamikor kedvenc játék, keresett cikk volt a vásárokon. muzeumba került az utolsó „mustköttyogó”, is, amelyet a boroshordókon használtak: tökéletesen zárta a hordó-lyukat, de a mustgáz nyomására felemelkedett és elősegítette a bortisztulást. a fazekasipar fejlődését szemléltető teremben kiállították az egyik legrégebbi korongozót is. /mti/

--

bb.28. botanikus kert a szegedi textilgyárban

vid te szb ki

1962. március 16.

a szegedi textilművek dolgozói szinte botanikus kertté varázsolták üzemüket. az előcsarnokban sziklakert, a folyosókon, üzemszobákban, irodákban virágok, dísznövények százai díszlenek. összesen kétszázféle növényt nevelnek mintegy négyezer virágcserepben. jórészt társadalmi munkában nagy üvegházat építettek, amelyet a kazánházból fűtenek távvezetéken. most mintegy tizenöt-ezer virággalántát nevelnek, s rövidesen megkezdik a gyár parkosítását. /mti/

--

- 17 -

11.05
11.31

bb 39. kisz-fiatalok vállalkoztak a rétek, legelők rendbehozására veszprém megyében - harmincezer holdon árkokat ásnak, egyengetik a talajt és műtrágyáznak

vid j-lm ká

1962. március 16.

veszprém megye termelőszövetkezetei csaknem 130.000 holdnyi legelővel és réttel rendelkeznek. e területek nagyrészen azonban igen gyenge a fűhozam. ennek oka a kedvezőtlen időjárás mellett elsősorban a rétek -legelők gondozatlansága. a többévtizedes elhanyagoltság miatt elourjázott a gyomnövényzet elszaporodott a glicyüske. a megye területén a gyomnövények az összes legelő 60-65 százalékát teszik használhatatlanná. igen gyakori jelenség az elvizesedés is.

a szakemberek felmérései alapján, a legelők rendbentartása által annnyival növekedne a termés hozam, hogy az elég lenne a megye állatállományának szálaskarmány ellátására. a veszprémi járás kisz-fiataljai ezért felajánlották, hogy védnökséget vállalnak a rétek, legelők fölött. a községekben ifjúsági brigádokat alakítanak, társadalmi munkában árkokat ásnak, kiirtják a gyomot, és egyengetik a talajt. a veszprémi járás kezdeményezésére a megye területén 1200 úttörő és kisz-fiatal csatlakozott: összesen 30.000 hold rétlegető rendbentartását vállalták. a falusi kisz-szervezetek mellett bekapcsolódtak e hasznos munkába a jka város ipari üzemének fiataljai is. az a jka erőmű, az a jka üzemelőgyár és alumíniumkohó ifjúságai 600 hold terület felett vállaltak védnökséget.

több községben már megkezdődött a munka. az ősi kisz-szervezet tagjai több mint 1000 holdnyi területen, a veszprémi városi fiatalok pedig 460 holdon egyengetik a talajt./mti/

---

bb 40. a sportfogadási- és lottoigazgatóság

tr-lm

1962. március 16.

tájékoztatása szerint a 11. játékhetén 4,562.058 darab Lottószelvény érkezett be, s így egy-egy nyerőszámlára 1,710.771 forint jut. a szolnoki szigligeti színházban megtartott sorsoláson a következő nyerőszámokat húzták ki: 25, 36, 44, 58, 90./mti/

11.15

- 18 -

bb 29. közepes teljesítményű gépi meghajtású szecs kavágót szerkesztettek a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárban

vid to-lm ki

1962. március 16.

közepes teljesítményű, gépi meghajtású szecs kavágó kísérleti példánya készült el a szombathelyi mezőgazdasági gépgyárban. a gépet, amely nyers takarmányfélékből óránként ötven, szárazból 20-25 mázsát aprít fel, a szombathelyi állami gazdaság balogunyomi üzemegységében ezekben a napokban próbálják ki a szalmaszecs kavázásánál. az eddigi tapasztalatok kedvezők./mti/

---

bb 30. mit tartalmaz az érettségi vizsgaszabályzat - kiküldték az iskoláknak a központi tételeket

i vt/gg-lm sr

1962. március 16.

a művelődésügyi közlöny március 15-i számában megjelent miniszteri utasítás szabályozza az ideai gimnáziumi érettségi vizsgák rendjét, lebonyolítását. az írásbeli vizsgákat május 14-19 a szóbelit pedig június 1-30 között tartják. az írásbeli érettségi vizsgák időpontja a következő: magyar irodalom május 14, matematika 15, orosz nyelv 16, egyéb idegen nyelvek az iskola által választott időpontban legkésőbb május 19-ig bezárolag.

a szóbeli érettségi vizsga tételeinek egy részét a művelődésügyi minisztérium közép-foku oktatási főosztályán dolgozták ki, másik részét az iskolák szaktanárai állítják össze. az összefüggő elméleti „aljtételeket”, magyar nyelv- és irodalomból, történelemből, matematikából és fizikából már meg is küldték a gimnáziumoknak.

az érettségin elsősorban a tanulók gondolkodási készségét, a gyakorlatban szerzett ismereteit, ezek gyakorlati alkalmazásának készségét, a tanulók marxista-leninista műveltségének színvonalát vizsgálják. a tételek száma egy-egy tantárgyban az idén sem haladhatja meg a 32-t./mti/

11.24

12.00

- 19 -

bb 31. három millió vadatanyt oltottak be nemes szőlővessző-
vel balatonbogláron

1962. március 16.

vid j szb ká

a somogy megyei balatonboglári állami gazdaság szőlővessző
feldolgozó üzemében 170 munkás szorgoskodik: vadatanyra oltják át
a nyolc fajta nemes szőlővessző-szemeket.

eddig hárommillió oltványt készítettek elő hajtásra. az
oltómunkások hozzáértését mutatja, hogy a minőségi ellenőrök alig
találnak kifogást, a vesszőket az előírásnak megfelelően készítik
elő. az üzemben több fiatal dolgozik, akik a minőségi teljesít-
ményben és a mennyiségben is szép eredményeket érnek el. varga
ilona napi teljesítménye átlagosan 1000 kitűnő minőségű oltás,
amiért darabonként 12 fillért kap, így egy napi keresete eléri a
120 forintot. február elseje óta minden nap dolgozik, ami annyit
jelent, hogy eddig több mint 30.000 szőlővesszőt oltott, s havi
keresete tulszárnyalta a háromezer forintot. /mti/

bb 32. új módszerű élettartamvizsgálás a debreceni gördülőcsap-
ágy gyárban

1962. március 16.

vid te szb ki

a debreceni gördülőcsapágy gyárban tamássy józsef gépész-
mérnöknek, a gyár főtechnológusának irányításával új módszer-
rel vizsgálják a csapágyak élettartamát. eddig egyenletes ter-
helést tettek a csapágyra, s azt 250-300 óráig fárasztották, most
pedig növekvő terheléssel végzik az élettartam vizsgálatokat. a
csapágyvizsgáló berendezést ellátták számlálóberendezéssel is,
amely a vizsgálat ideje alatt a próbadarab fordulatszámát rögzíti.
a laboratóriumban egy perc alatt 1500-2500 fordulatot tesznek meg
a csapágyak, ugyanakkor automatikus szerkezet a csapágyak hőmér-
sékletének ingadozását jegyzi fel grafikonra. a terhelésből és a
számlálóberendezés számaiból megállapítható a csapágy élettartama.
az új módszer 25-30 órára csökkenti az élettartam vizsgálatokat,
biztosabb és gazdaságosabb, mint a régi eljárás. /mti/

- 20 -

11.30
17.05

bb 33. a községfejlesztési alappól jelentős összegeket költenek
a baranyai termelőszövetkezetek gazdasági fejlesztésére

1962. március 16.

vid fm/tr szb fm

baranyában a községfejlesztési alappól jelentős összegekkel jár-
tulnak hozzá a tsz-ek gazdasági fejlesztéséhez. márcson például az
új barázda tsz-ben 11 csókutatót létesítettek a községfejlesztési
alappól, hogy a város és baranya ipari területeinek zöldségeit
javíthassák. a siklósi járásban az idén 16 csókutatót építenek,
nagy részét helyi anyagból és társadalmi munkával. 26 baranyai tsz-
ben mesterséges megtermékenyítő állomást létesítenek. ócsárdon ha-
lastavat és mértegházat, tizenegy községben hidakat, harminc falu-
ban utakat építenek, illetve újítanak fel a községfejlesztési alap
felhasználásával. szigetváron és virágos községben takarmánykeve-
rők építését segítették a községfejlesztési alappól. /mti/

bb 34. elkészült a salgótarján-nádújfalu között épülő új műút
első tíz kilométeres szakasza - az idén hatvanmilliót költenek
nógrád megye utahálózatának korszerűsítésére

1962. március 16.

vid te szb ki

egy éve kezdték meg a salgótarján-nádújfalu közötti műút épí-
tését. a salgótarjáni és a miskolci iparmedence közötti forgalmát
gyorsító ut építésére tavaly több mint tízmillió forintot költöt-
tek. a több helyen új nyomvonalakon épült műút salgótarján-mátra-
szele közötti tíz kilométeres szakasza elkészült és azon megindult
a közúti forgalom.

az idén újabb nagyforgalmu utak korszerűsítését kezdik meg
nógrád megyében. máris hozzáálltak a balassagyarmat-aszód közötti
út szélesítéséhez, s folytatják a balassagyarmat-budapest közöt-
ti 2-es számú főközlekedési út szélesítését, bitumenezését. en-
nek az utnak csaknem harminc kilométeres szakaszát korszerűsítik
az idén, összesen huszonnégy millió forintos költséggel. a megye
több kisebb forgalmu útjának korszerűsítésére is sor kerül. szé-
lesítik és kőzuzalékkal borítják, hengertlik a szécsény-pásztó, a
szécsény-rimóc és a szügy-mohora községek közti utakat, s több
termelőszövetkezeti bekötőt is épül a megyében. az idén össze-
sen hatvanmillió forintot költenek az utahálózat korszerűsítésére
nógrádban. /mti/

11.40
17.10

- 21 -

bb 41. péntek délelőtti jelentés: hét megyében járhatatlanok az utak, az egész országban számolni kell hóakadályokkal, „rohmoz”, az erős szél, késnek a vonatok

ö hbj/te-Lm vg

1962. március 16.

a márciusi tél rendkívül erőfeszítéseket követel a közlekedés és a köztisztaság dolgozóitól: nehéz megbirkózni a hóviharral, amely torlaszokat emel az országutakon és a vasútvonalakon, s a fővárosban is megnehezíti a villamos- és autóbuszok közlekedését. a közlekedés- és postaügyi minisztérium utiügyi osztályának péntek délelőtti tájékoztatása szerint országszerte havazik, erős a szél. a legfrissebb értesülések szerint borsod-ábauj-zemplén, szabolcs-szatmár, hajdu-bihar, békés, csongrád, baranya és somogy megyében mind a főközlekedési, mind a mellékutvonalak járhatatlanok, bács megye déli részén és szolnok megye keleti részén ugyancsak hóakadályok vannak. számolni kell azzal, hogy az egész országban hótorlaszokat emel az erős vihar. az utiügyi igazgatóságok egyelőre az országutakon rekedt autók és autóbuszok mentésére szorítkoznak. az utak takarítását, a torlaszok áttörését csak a vihar elültte után lehet megkezdeni.

a máv főmenetirányító szolgálata is arról adott hírt, hogy az egész országban havazik és rendkívül gondot okozó különösen a rendező- és a központi pályaudvarokon a váltók takarítása. a vonatok még mindenütt közlekednek, csak nyíregyháza és szeged környékén a keskeny nyomtávú vonalakon nehézkes, illetve akadózik a közlekedés.

a fővárosi autóbuszüzem és a fővárosi villamosvasút tájékoztatása szerint eddig minden vonalon sikerült fenntartani a közlekedést, természetesen az autóbuszok és a villamosok késve járnak.

a fővárosi köztisztasági hivatal pénteken a reggeli órákban alkalmi hómunkásokat vett fel, azonban mindössze kétszáz jelentkeztek. a 200 alkalmi hómunkáson kívül a hivatalnak mintegy 700 állandó dolgozója a hidakat és az utkereszteződéseket takarítja. a koradélelőtti órákban 28 hóeke a budai hegyvidékre „vonult”, a délelőtti órákban azonban a pesti főútvonalakon is megkezdődött a hóekézés.

/folyt.köv./

11.44
11.10

- 22 -

bb 41./ péntek délelőtti...1.folyt./-Lm

mentő- és személygépkocsik akadtak el hófúvásban

a csütörtök hajnaltól tartó havazás és hóvihar következtében pénteken reggelre szabolcs-szatmár megye egész területén megbénult a közúti forgalom. az utakat többkilométeres szakaszokon másfél-kétféle méteres hófúvások borítják. a bodrogkeresztúr nyíregyházával összekötő új virányostanyai szakaszán kilenc gépkocsi akadt el a hófúvásban. a csütörtökön este nyíregyházáról elindult nagy tejszállító kocsik közül egynek sem sikerül visszajutnia állomáshelyére.

a közúti igazgatóság nagyteljesítményű hóeltakarító gépei, amelyeket mentési munkára küldtek ki, ugyancsak a hófúvásban vesztelnek. a nyíregyházi mentőállomás egyik kocsija megkísérelte, hogy eljusson tiszatelekre egy szülőasszonyért, sajnos azonban csak nagyhalázig ért el, onnan vissza kellett fordulnia. pénteken reggel a távolsági autóbuszokat nyíregyházáról már el sem indították. teljesen megszűnt a város belterületén a villamosforgalom és a keskeny nyomtávú vasúti járat is szünetel. két kisvasúti szerelvényt nyíregyházáról elindítottak, de csak kótajig jutottak. onnan az egyiket visszairányították, nyírszöllősnél azonban elakadtak a hófúvásban.

a hóeltakarítási munkákat még el sem kezdhették, mert a hóvihar pénteken délelőtt is tombolt a megyében.

hótorlaszok debrecen térségében

csütörtökön estére debrecen térségében is hótorlaszok keletkeztek. a budapest-debrecen közötti főközlekedési ut hajdu-szoboszló és kaba közötti szakaszán 600 méteres részen 80 centiméteres hótorlaszok eltávolításán dolgoznak a hóékek. a megyében több helyen keletkeztek hóakadályok.

ujszász térségében csak négy mozdony tudta áttörni a hóakadályt

a csütörtökön kezdődött hóvihar a nógrádi szénmedence külszíni szállításában okozott nehézségeket, a bányászok azonban a reggeli műszakváltáshoz még a hegyek közt fekvő bányákhoz is eljutottak. zavart okoznak azonban az ország más részén keletkezett hóakadályok, amelyek a nógrádi szébányákhoz tartó üres vasúti szerelvények útját torlaszolták el.

/folyt.köv./
12.00

- 23 -

bb 41. / péntek délelőtti...2.folyt./-lm

a péntekre virradó éjszaka például ujszász térségében az egyik 60 kocsiból álló szerelvényrel három mozdony próbálta áttörni az egyméteres hóakadályt, s így többórás késéssel, csak a negyedik mozdony segítségével érkezett meg az üres szerelvény a nógrádi szénmedencébe. reggelre kellett volna befutnia egy üres szerelvénynek tiszapalkonyáról is, a tröszt diszpécserének tájékoztatója szerint azonban a 45 üres kocsi még reggel 9 óráig sem tudott elindulni tiszapalkonyáról.

pénteken a déli óráig 1.500-2.000 tonna kitermelt szén halmozódott fel a külszíni szállítási eszközök hiánya miatt a tröszt bányüzemeiben./mti/

--

bb 43. tizenhárom gyümölcsstermelő körzet zalában - galambok község környéke lesz az ország egyik legnagyobb körtetermő vidéke

vid j/lm ká

1962. március 16.

zala megye éghajlati és talajviszonyai, mint azt az állami gazdaságok tapasztalati igazolják, kiválóan alkalmasak gyümölcsstermesztésre. a lehetőséget figyelembe véve nagyszabású telepítési terv készült. a megye kertészeti szakemberei, tudományos kutatók segítségével többéves megfigyelés és vizsgálat alapján 13 gyümölcsstermelő körzetet jelöltek ki, s az állami gazdaságok gyümölcsöse mellett a termelőszövetkezetekben is kialakítják a nagyüzemi kerteket. a telepítések a kijelölt táblákon már ezen a tavaszon elkezdődnek, s 1962-ben összesen 600 holdat ültetnek be gyümölcsfákkal. a telepítési terv szerint galambok község környéke lesz az ország egyik legnagyobb körtetermő vidéke. az idén 50 holdon ültetik el az alexander fajtájú körtecsemetéket, majd a kert néhány terv időszakában összesen három és félezer holdat ültetnek be gyümölcsfákkal./mti/

--

12.05

- 24 -

12.05

bb 36. műtrágya rekordforgalom a győri hajóállomáson

vid te-lm ki

1962. március 16.

ezekben a hetekben minden eddiginél nagyobb forgalmat bonyolít le műtrágyában a győri hajóállomás. hatvan-nyolcvan vagonos usztályokban érkezik a műtrágya ausztriából és nyugat-németországból. a szállítmányokat nyomban átrakják vasuti vagonokba, vagy a környékbeli termelőszövetkezetek és állami gazdaságok teherkocsijaiba. majdnem az egész dunántul közös gazdaságai győrből kapják a műtrágyát. márciusban 1200 vagon műtrágyát osztanak szét.

egy év alatt körülbelül kétszeresére emelkedett a győri hajókikötő forgalma. a megnövekedett forgalom lebonyolítására a vasuti pályát meghosszabbították és a meglevő portáldarun kívül két uszódarut is munkába állítottak./mti/

--

bb 37. motoros kocsit vesznek a veszprémi gépkocsivezetők szerencsétlenül járt társuknak

vid te-lm ki

1962. március 16.

osváth károlyt, a veszprémi autóközlekedési vállalat gépkocsivezetőjét sajnálatos szerencsétlenség érte, szerelés közben rágurult egy autóbusz. a gépkocsivezető a hatalmas kerekek alatt gerinctörést szenvedett és mindkét lábára megbénult. a munkaképtelenné vált osváth károlyt munkatársai nem hagyták magára, papkeszi lakása nem hivatalos megállóhelyé vált: autóbusz- és tehergépkocsivezetők, szerelők, kalauzok gyakran felkeresik. a munkatársak biztatása öntött erőt a bénalábu emberbe ahhoz, hogy leküzdje végső elkeseredettségét, s újra járni, dolgozni tanuljon. kollégái már a budapesti idegsebészeti klinikán is meglátogatták, ahol gyógykezelték és járni tanították. a várpalotai aköv kirendeltség pénzjutalomban részesítette, munkatársai pedig gyűjtést indítottak megsegítésére. azóta a siemegi, a keszthelyi kirendeltségek beosztottjai ép úgy önként segítettek, mint a veszprémi gépkocsivezetők. az eddig összegyűlt 20.000 forintot a 15-ös számú aköv szakszervezeti bizottsága takarékbetétkönyvben őrzi.

osváth károly, aki már a gyógyulás útján van, könnyű ülőbeosztást kap az autóközlekedési vállalatnál. lakásáról a munkahelyére azzal a motoros kocsival jár majd, amelyet az összegyűjtött pénzből munkatársai vásároltak részére./mti/

--

12.10

- 25 -

12.10

bb 38. veterán kommunisták és fiatalok egyaránt gyűjtik, ápolják a munkásmozgalom hagyományait - hangszalagon, könyvekben örököltik meg a munkásságegykori küzdelmeinek és megváltozott mai életének eseményeit

ö vid fm/ke szb fm

1962. március 16.

társadalmi szervek, iskolai szakkörök, veterán kommunisták csoportjai országszerte nagy gonddal gyűjtik a munkásmozgalom helyi hagyományait, dokumentumait, és hangszalagra vett visszaemlékezésekben, könyvekben, tanulmányokban örököltik meg az utókor számára a munkásság egykori életét, harcait.

a pécsenti, illetve baranyában munkáshagyományok gyűjtésével foglalkozó szakkörök közül kiemelkedő eredményekkel büszkélkedhetik a pécsi városi művelődési ház honismereti szakköre, amely elsősorban a bányászlet hagyományait kutatja. a pécsi, a pécsvidéki, a komlói, a nagymányoki és a hidasi bányavidéken eddig mintegy 200 bányászmesét és dalt vettek magnetofon-szalagra. a mesékből „földalatti birtalom”, és „a furfangos bányászlegény”, címmel könyveket jelentettek meg. számos bányászmesét tartalmaz a „rejtett kincsek nyomában”, címmel összeállított népmese-kötet is. a szakkör tagjai gyűjtik a pécsi városi kismesterségek hagyományait, összeállítják az egyes szakmák régi szókincsét is. - ugyancsak pécsenti munkásmozgalom veteránjaiból alakult husztagu csoport gyűjti az 1919-es forradalmi munkásdalokat. - résztvesznek a munkáshagyományok felkutatásában az iskolák történeti szakkörei is. szászvár bányász-köztségben egy általános iskolai tanuló figyelt fel házbontás közben a falból előkerülő tanácsköztársasági iratokra. ezeket átadták a pécsi levéltárnak.

borsod megyében is mindjobban kibontakozik a munkáshagyományok gyűjtése, ápolása. a miskolci Herman Ottó Múzeumban a diósgyőri kohászok, a miskolc-környéki bányászok életére, egykori munkaviszonyaira vonatkozólag már több mint másfélezer feljegyzést, munkakönyvet és más írásos és tárgyi dokumentumokat őriznek. az iskolai szakkörök közül kitűnik a borsodnádasi általános iskola munkáshagyomány-gyűjtő szakköre. a tanulók felkeresték a királyi, a farkaslyuki, a somszáyi és más bányásztelepeket, s az idős emberek elbeszélései alapján feljegyezték a bányász-...kodásra és a dolgozók egykori életére vonatkozó adatokat, a régi bányász-hiedelmeket.
/folyt.köv./

12. 15

- 26 -

bb 38.. /veterán kommunisták... 1. folyt./- szb

a szegedi somogyi könyvtár az elmúlt években huszezer - régi újságokból, levéltárakból előkerült, a város történetére, lakóinak életére vonatkozó - dokumentummal gazdagodott. különösen értékesek a helyi üzemek illegális szervezkedésekről, sztrájkokról. a gyűjteményhez mintegy tizezer méternyi magnetofon-szalag is tartozik, amely a szegedi üzemek idős dolgozóinak, a munkásmozgalom veteránjainak visszaemlékezéseit örökíti meg az egykori illegális szervezkedésekről, sztrájkokról. sok szegedi és szentes környéki kubikos elbeszéléseit is hangszalagra vették. ezeket a dokumentumokat felhasználják majd a szeged történetéről szóló tanulmány elkészítéséhez. - a munkásmozgalom helyi történetének megírására bizottság alakult szegedi egyetemi és főiskolai tanárokból, a munkásmozgalom veteránjaiból. a párttörténeti intézetben, a levéltárakban sokézer, szegedre vonatkozó munkásmozgalmi dokumentumot tanulmányoztak át, és felhasználják az idős munkások által ismertett adatokat is. ezt a munkát elősegíti többek között, hogy a szegedi tudományegyetemen több történelemszakos tanárjelölt a város munkásmozgalmi emlékeiről ír szakdolgozatot. a kutatók már eddig is több tanulmányt írtak az 1919-es tanácsköztársaság szegedi eseményeiről, a város munkásságának harcainak, szervezkedéséről a horthy-korszakban. a teljes mű, - amely napjainkig ismerteti a munkásság életét, illetve annak megváltozását, - két-három év múlva jelenik majd meg.

az ország sok más helyén is működnek a munkásmozgalom emlékeinek felkutatására, hagyományainak ápolására alakult csoportok, szakkörök. körösladányban negyvenegy tizenkilences veterán három évvel ezelőtt alakított hagyománygyűjtő honismereti szakkört. a nagy októberi szocialista forradalom és a magyar tanácsköztársaság eseményeinek idős szemtanui rendszeresen tartanak összejöveteleket, és visszaemlékezéseiket egykori életükre, régi harcaikra „nagy-könyvben”, örökítették meg.

a debreceni déri múzeum is megkezdte az idős kommunisták visszaemlékezéseinek, a debreceni, illetve hajdusági üzemekben használt régi munkaeszközök, továbbá a munkásmozgalmi dokumentumok gyűjtését. elsőnek a 87 esztendősen labonc andrásnak, a debreceni városi tanács legidősebb tagjának elbeszéléseit örökítették meg.

/folyt.köv./

12. 23

- 27 -

bb 38. /veterán kommunistá... 2. folyt./- szb

szolnok megyében is - a társadalmi szervek, iskolások gyűjtőmunkájának eredményeként - sok kiadvány jelent meg egy-egy helység munkásmozgalmának történetéről. többek között Kisújszálláson, mezőturon, turkevén és jászberényben - főként a veterán munkások visszaemlékezései alapján - állítottak össze ilyen kiadványt. a tit munkaközössége írta a múlt év végén megjelent, „szolnok megye 1918-19-ben,„ című könyvet. jelenleg e mű folytatásán dolgoznak, s az előreláthatólag még az idén megjelenik.

szabolcs-szatmár megyében a népfrentbizottságok közreműködésével állítják össze a munkásmozgalom régi harcosainak visszaemlékezéseit. - kecskeméten hajnal gábor veterán kommunista három éve gyűjti a munkásság egykori életére vonatkozó írásos emlékeket. ezeknek felhasználásával és saját visszaemlékezései alapján könyvet ír a vidék munkásmozgalmának történetéről. /mti/

--

bb 42. pénz, kukorica, sertés, tej, vaj jutalomképpen - ösztönző premizálási módszerek szolnok megyében

vid j szb ká

1962. március 16.

szolnok megye mezőgazdasági termelőszövetkezeteinek mintegy 80 százaléka anyagilag is érdekeltté tette tagjait a nagyobb terméseredmények, állattenyésztési hozamok elérésében. az elmúlt évtizedben kevés híján 20 millió forint értékű terményt jószerzőt, valamint készpénzt osztottak ki a terven felüli hozamokért. az elmúlt évek kedvező tapasztalatai alapján az idén már csaknem valamennyi közös gazdaság rátér az ösztönző módszerek alkalmazására. az országoshírű turkevei vörös csillag tsz félmillió forintnál több készpénzt, harmincöt vagon kukoricát, egy vagon burgonyát, 27 mázsa mákot és az állattenyésztés hozamának alakulásától függően, sertést, tejet, vajat oszt ki jutalomképpen. a jászapáti velemi endre termelőszövetkezetben, ahol az idén alkalmazzák először a premizálást, a közgyűlés határozata szerint a terven felül termelt kukorica hatvan százalékát természetben adják, az előíránytól felül előállított cukorrépa 60 százalékát pedig készpénzben fizetik ki tagjaiknak, a szövetkezet gulyásai a terven felül kifejt tejt 20 százaléka értékéből részesülnek. /mti/

--

12.30

- 28 -

bb 39. társadalmi ügyé váltik a folyók tisztaságának megőrzése - vízminőségi felügyelet ellenőrzései majd a zagyvát, marcalt, sajót és bodrogot - megalakítják a vízügyi társadalmi tanácsadó szerveit: a vízvédelmi bizottságokat

1962. március 16.

i sb/gg szb vg

alig egy évtized alatt majdnem megháromszorozódott az ivó- és iparivíz-fogyasztás az országban. most már mintegy hatmillió köbméter vizet adnak naponta a vízművek, a fogyasztók pedig ötezer köbméter szennyvizet öntenek vissza a folyókba. a gyárak és különösen a vegyüzemek csatornáit ártanak a legtöbbet. az ipartelepek csatornáin át sok értékes, de mérgező vegyianyag távozik el és megáradja a folyó vizét, pusztítja a halakat és egyúttal növeli a vízművek tisztítási költségeit, gyorsabban tönkreteszi a berendezéseket. így évente hatvanmillió forinttal károsítja meg az országot a szennyvíz.

hazai folyóink vizének 10-12 százaléka már nagyon szennyezett és csak 30 százaléka tiszta. ez arra int, hogy megkezdődött a folyók fokozott elszennyeződése. a nyugati országok iparvidékein már annyira előrehaladt ez a minőségromlás, hogy a ruhr, a rajna, az elba és az ems folyó szinte „szennyvízcsatornává, alakult. a halak teljesen kipusztultak, megszűnt a vízben a növényi élet, s fürdeni, sportolni sem lehet ezeken a folyókon. a meder annyira átítatózott a mérgező anyagokkal, hogyha tiszta vizet engednének a folyóágyba, akkor sem lehetne azonnal benépesíteni halakkal, mert újra elpusztulnának. a magyar folyók még messze állnak ettől a katasztrófális állapottól, de hamar erre a sorsra jutottak volna, ha a minisztertanács nem hoz szigorú rendeletet a vizek tisztaságának megőrzéséről.

az új rendelet január 1-én lépett életbe, de az országos vízügyi főigazgatóság már a végrehajtási utasítás előkészítésekor, s az idén is sok új intézkedéssel segítette a kormányhatározat megvalósítását. kidolgozták a megengedettnél piszkosabb szennyvizet kibocsátók bírságolásának egységes módszerét. továbbfejlesztették a víz minőségét vizsgáló laboratóriumok hálózatát. kémiai laboratóriumot rendeztek be valamennyi vízügyi igazgatóságon és az egészségügyi szervekkel együtt mintegy 500 megfigyelési helyen ellenőrzik a víz minőségét.

/folyt.köv.-

12.33

- 29 -

bb 39. /társadalmi ügyé... folyt./- szb

a folyó tisztaságát legjobban veszélyeztető vegyipar is részletes intézkedési tervet dolgozott ki a szennyeződés megszüntetésére. többek között két kutatóintézet három-háromtagú kutatócsoportot szervezett olyan új gyártási eljárások kidolgozására, amelynek alapján már könnyen megtisztítható a gyárban visszamaradt szennyvíz. a rendelet megjelenése óta valamennyi ipari minisztérium nagyobb gonddal védi folyóinkat, s így az idén már a korábbinál jóval többet, összesen 150 millió forintot költenek szennyvíztisztító telepek építésére. az északi határmenti folyókra is kiterjed ez a védelem. a csehszlovák és a magyar vízügyi szervek most megkezdték a sajó, a bodrog, a hernád és a bódva vízének közös minőségi ellenőrzését, s új tervek összeállítását a szennyeződés csökkentésére.

az új intézkedések jelentősen fejlesztik folyóink védelmét, az ellenőrzést azonban még szigorítani kell. a laboratóriumok csak 2-4 havonként tudják megvizsgálni a víz minőségét a megfigyelési pontokon, s két mérés között sok váratlan szennyeződés károsíthatja meg a folyóviz felhasználóit. az elmúlt hetekben történt meg, hogy váratlanul három órán át szennyvíz folyt az ikerus gyár halastavait tápláló patakba, s 45.000 forintot érő halállomány pusztult el. a nagy folyókban is usznak időnként olyan „szennyvíz csóvák”, amelyek nemcsak a halastavakban, hanem az öntözőterületeken és a vízművekben is kárt okoznak. ezért a vízügyi főigazgatóság most elhatározta, hogy a társadalom segítségével, a horgászok, a halőrök, a gátőrök és a különböző vízfogyasztó szervek támogatásával vízminőségi felügyeletet szervez. ennek az lesz a feladata, hogy állandóan szemmel tartsa a folyót, s ha veszélyes „szennyvíz-szigeetet”, látnak, azonnal jelentse a területi vízügyi igazgatóságnak. így mindig megállapítják, melyik üzem engedte a folyóba a tisztítatlan vizet, és előre értesíteni tudják a vízfogyasztókat, hogy átmenetileg szüneteltessék a szivattyúzást. az idén a marcal, a zagyva, a sajó és a bodrog mentén alakítják meg a vízminőségi felügyeletet. a főigazgatóság ezen a helyeken megszervezi a vízügyi társadalmi tanácsadó szerveit, a vízvédelmi bizottságokat is, amelyek majd javaslatokat dolgoznak ki a szennyeződés megszüntetésére.

a vízminőségi felügyelet és a vízvédelmi bizottságok országos hálózatának kialakításával társadalmi ügyé válik a folyók tisztaságának megőrzése. ez a társadalmi támogatás jelentős hozzájárulás a távlati feladat teljesítéséhez, ahhoz, hogy 10 év alatt megszüntessük a magyar folyók káros mértékű szennyeződését./mti/

12.40

- 30 -

bb 44. megalakult az országos mezőgazdasági kiállítás, külkereskedelmi szakbizottsága

i so/gg szb ká

1962. március 16.

az országos mezőgazdasági kiállítás külkereskedelmi bizottsága kallós ödönnek, a magyar kereskedelmi kamara elnökének vezetésével megtartotta alakuló ülését. a bizottság elé terjesztett jelentés szerint a szocialista országok közül eddig a szovjetunió, Lengyelország, Mongólia és a német demokratikus köztársaság jelentette be részvételét a kiállításon. a külkereskedelmi szakbizottság úgy határozott, hogy a szeptemberben megrendezésre kerülő kiállításra néhány nyugati céget is meghívunk, hogy elsősorban a mezőgazdaság kemizálását, a baromfitenyésztés gépesítését és az öntözés kiterjesztését szolgáló új gyártmányokat bemutassák. egy másik, rendkívül fontos feladatot is meg kíván oldani a külkereskedelmi szakbizottság. az állami gazdasági és termelőszövetkezeti szakembereket ugyanis fokozott mértékben tájékoztatni akarja az exportigényekről, azokról a módszerekről, amelyekkel nagyüzemeink több exportképes árut termelhetnek. az országos mezőgazdasági kiállítás ideje alatt számos külföldi vendég látogat hazánkba. /mti/

bb 45. időjárásjelentés

gg szb

1962. március 16.

a meteorológiai intézet jelenti március 16-án, pénteken 13 órakor:

szombaton is hideg idő

az európát elborító hideg szárazföldi származású levegő fölé a fekete tenger felől viszonylag meleg lögtömegek áramlanak, sokfelé okozva havazást kelet- és közép-európa tájain.

hazánkban csütörtökön erősen felhős, az évszakhoz képest szokatlanul hideg volt az idő. sok helyen volt havazás, hófúvás. a hórétteg vastagsága sok helyen meghaladta a 10 centimétert. kékestőn és mátraházán 30 centiméter, dobogókőn 16, a szabadsághegyen 13 centiméter hórétteg vastagságot mértek. a csapadék mennyisége a dunántul északnyugati felében általában 1 milliméter alatt maradt. máshol 3-6, a keleti részekén sokfelé 6-10 milliméter között, a keleti határvidék közelében 10 milliméter felett volt. a hőmérséklet a nap folyamán nem haladta meg a mínusz 1 - mínusz 5 fokot, pénteken hajnalban pedig mínusz 4 - mínusz 8 fokig süllyedt, majd délelőtt folytatódott a télies időjárás, sokfelé havazott és erős északi, északnyugati szél fújt. a hőmérséklet mínusz 3 - mínusz 5 fok között volt. /folyt.köv./

13.55

- 31 -

bb 45. /időjárásjelentésfolyt./- szb

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke mínusz 3.5 fok volt, 3.4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. pénteken 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: hideg, felhős idő, pénteken sok helyen, szombaton főként a keleti megyékben havazás, élénk, helyenként még erős északi szél, sok helyen hófúvások. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 4 - mínusz 8, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 - mínusz 4 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap napközben olvadás valószínű.

a duna vizállása pénteken délelőtt 11 órakor budapestnél 389 centiméter. /mti/

--

bb 47. hazautazott a lengyel pártmunkás küldöttség

gk szb sr

1962. március 16.

a lengyel egyesült munkáspárt pártmunkás küldöttsége, amely az mszmp központi bizottságának meghívására kilenc napot töltött Magyarországon, pénteken hazautazott. a delegációt wlad yslaw matwin, a lémp központi bizottságának titkára vezette. a lengyel pártmunkás küldöttség tanulmányozta az mszmp pártbizottságainak munkáját, üzemeket látogatott meg és találkozott az mszmp vezetőivel. a ferihegyi repülőtéren a küldöttség bucsuztatására megjelent nemcsak dezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, hollai imre, a központi bizottság külügyi osztályának vezetője, valamint henryk grochulski, a lengyel népköztársaság magyarországi nagykövete. /mti/

--

14.47

- 32 -

bb 46. az új technika térhódításáról és a továbbtanulásról tárgyaltak a kohó- és gépipar fiatal mérnökei és technikusai

t s/ sl/tr szb vg

1962. március 16.

a kohó- és gépipar mintegy 800 fiatal műszaki dolgozójának részvételével pénteken országos ankétot tartottak a magyar optikai művek művelődési házában, amelyen számos üzem igazgatója és főmérnöke is résztvett. a tanácskozáson azt vitatták meg, hogy a második ötéves terv milyen feladatokat ró az üzemek fiatal mérnökeire és technikusaira. a konferencián résztvett csergő jános kohó- és gépipari miniszter, pataki lászló, a kisz központi bizottságának titkára és herczeg károly a vasas szakszervezet titkára.

pataki lászló megnyitó beszédében hangoztatta, hogy az üzemi ifjúság mind tevékenyebben vesz részt az ipar legfőbb feladatainak megoldásában. gyárainkban mintegy ötezer ifjúsági brigád működik, 50.000 fiatal kapcsolódott a takarékosági mozgalomba, évente kéreken 200 millió forint értékű munkaidőt és anyagot mentenek meg a népgazdaságnak. elismeréssel szólt a vegyipar fejlesztése felett vállalt ifjúsági védnökség eredményeiről, a többi között arról, hogy a fiatalok eddig körülbelül 300 rendkívül fontos vegyipari gépet készítettek határidő előtt, vagy terven felül. hangsúlyozta, hogy a következő évek tervei is nagy feladatokat rónak a műszaki fiatalokra.

ezután csergő jános, kohó- és gépipari miniszter elemezte, hogy mit vár az ipar az ifjú mérnököktől és technikusoktól. utalt a kohó- és gépipar szerkezetében végbemenő nagyarányú változásokra, hangsúlyozva, hogy a magyar ipar tekintélye mindenekelőtt korszerű gyártmányok tervezésén és a legjobb technológiai eljárások bevezetésén múlik. az ország exportjának majdnem felét a kohó- és gépipar adja, igen fontos tehát, hogy gyártmányaik minden tekintetben megállják helyüket a világpiacon. ezért hasznosak az ifjúsági export-brigádok, továbbá a fiatal mérnökök és technikusok kezdeményezései, ujtásai. különösen fontos, hogy a vidéken létesülő üzemeket minél több fiatal erővel frissítsék fel, a jövőben ugyanis jelentősebb kgm üzemet budapesten nem hoznak létre. /folyt.köv./

15, 10

- 33 -

bb 46. /az új technika... 1. folyt./- szb

mégis kevés fiatal vállalkozóik vidéki munkára. ahogyan orvosaink nehezen mennek vidékre, úgy a mérnökök és a technikusok egy része is húzódzik a vidéki élettől és vannak esetek, amikor vidéki üzemegek a minimálisnál is kevesebb mérnökkel és technikussal rendelkeznek. a népgazdaság számára rendkívül fontos, hogy a kisz központi bizottsága, a megyei járási bizottságok és maguk a fiatalok is segítsék a vidéki ipartelepítést és a már meglévő vidéki üzemek továbbfejlesztését. ezért többet kell törődni a vidékről származó ifjuság továbbtanulásával, akit lehet egyetemre, technikumra kell küldeni. a miniszter ezután hangsúlyozta, hogy elsőrendű feladat a fiatal műszakiak továbbképzése. mint mondotta, különösen az idegen nyelvek elsajátításának nagy a jelentősége, mert ez módot nyújt a legfejlettebb országok műszaki eredményeinek megismerésére. a leglényegesebb mégis az, hogy a fiatal technikus és mérnök ismereteinek legjavát a műhelyben, a munkások körében szerezzék meg. a műszakiak nevelésében nagy felelősség hárul a gyárak vezetőire. még mindig vannak olyan gazdasági vezetők, akik mérnök és technikushiányról panaszkodnak, ők maguk azonban nem gondoskodnak az utánpótlásról. a kgm kollégiuma már több ízben foglalkozott a fiatal műszaki értelmiség nevelésének problémáival, s az utóbbi időben bizony több igazgatót és főmérnököt felelősségre kellett vonni, mert nem törődtek a rájuk bízott ifjak fejlődésével. persze egyre gyakrabban fordul elő, hogy a vállalatok előléptetnek fiatalokat és nagyobb feladatokkal bízzák meg őket.

a miniszter befejezésül utalt arra, hogy az új technika felkarolásában a jövőben még többet vár az ifjúságtól, a vállalatok vezetőit pedig felhívta, hogy minden támogatást adjanak meg a fiatal műszaki értelmiség politikai, és szakmai oktatásának fellendítésére, gyakorlati ismereteik gazdagítására.

a miniszter beszéde után a jelenlevők több tagozatban megvitatták iparáguk konkrét műszaki kérdéseit.
/mti/

--

15, 10

- 34 -

1600

PK

bb 48. károlyi Mihály emlékbélyeg

i kf/kf-Lm vg

1962. március 16.

a posta az idén - az év végéig folyamatosan - új bélyegsorozatot ad ki. az évfordulók, események elnevezésű sorozat első értéke, s egyben az idei első magyar bélyeg, károlyi Mihály arcképét ábrázolja. az egy forint névértékű emlékbélyeget március 18-án, vasárnap hozzák forgalomba.

az új bélyeg 1963. június 30-ig használható fel postai küldemények bérmentesítésére./mit/

--

bb 49. újra zajlik Atisza - agárdnál áll a jég a Velencei tavon - gátat bontott a szél a Bánhidai tónál

i sb/hné-Lm vg

1962. március 16.

több mint egy hónappal ezelőtt már megtisztultak folyóink a jégtábláktól, de a szokatlan márciusi hideg miatt pénteken újra megkezdődött a zajlás a Tisza felső szakaszán. egy emberöltő óta nem fordult még elő, hogy márciusban ujonnan keletkező jégtől zajlott volna a folyó. a Tiszabecs és Tokaj közötti szakaszon már a víztükör 20-40 százalékát borítják uszó jégtáblák. zajlást jelentettek a Bodrog, a Hernád, a Berettyó, a Rába, a Marcal és a Kapos mellől is, sőt a Velencei tavon agárdnál három centiméter vastag jég áll már. a szél is sok nehézséget okozott. az egyébként is huzatos Bánhidai völgyben annyira viharos erejű volt, hogy mintegy 3 méter szélességben átvágta a tatabányai erőmű hűtőtávnak ujonnan épített iszapoló gátját. ennek a gátnak kellett volna feltartani azt a vizes iszaptömeget, amit a tó mélyítése miatt mernek ki a folyamszabályozó és kavicskotró vállalat dolgozói. a szél rombolása azonban lehetlenné tette a munkát és még napokig várhatnak a kotrással, amíg kijavítják a gátat./mti/

--

bb 56. a magyar nemzeti galériában

k -Lm sr

1962. március 16.

a tit tárlatvezetések vasárnap délelőtt elmaradnak. a muzeum 17-én szombaton és 18-án, vasárnap zárva van./mti/

--

15, 18

- 35 -

1600

PK

bb 52. ujjabb jelentések a hóviharról - Lánctalpas traktorok mentik az elakadt gépkocsikat borsodban

ő vid te/ki szb

1962. március 16.

borsod megyében az óránként 80-90 kilométeres sebességű szél sok helyen másfél méter magas hóakadályokat hordott össze az országutakon és szinte valamennyi ut járhatatlan.

péntek reggelre a vihar fokozódott és a váltakozó magasságú hóakadályok miskolcot szinte elvágták a megye falvaitól. az erős havazásban és szélviharban 80 polgári és ipari autóbuszjáraton szünetelt a forgalom és még a miskolc szomszédságában levő szirma-besenyő községből sem sikerült a munkásokat a városba szállítani. a délelőtti órákban jelentés érkezett a kpm közuti kirendeltségéhez arról, hogy legyebénye, kesznyéten, kács és emőd környékén 19 gépkocsi elakadt a hóviharban. a környező gépállomásokról lánctalpas traktorok, miskolcra pedig hómarók indultak segítségükre.

a tomboló hóvihar következtében pénteken reggel a mezőkőv esd környéki valamint a sajó balparti községekből hét bányászjárat nem indult el, s emiatt 630 bányász nem érkezett meg munkahelyére. a műszakjukat letöltött bányászok közül sokan nem tudtak eljutni otthonukba.

több üzemnél, mint például percesen, ormosbányán, alberttelepen rendbehozták az ideiglenes munkásszállásokat és gondoskodtak arról is, hogy az üzemi konyhákban a bányászokat tápláló ételekkel lássák el. a hófúvás következtében kiesett munkaerőt az egyes üzemek műszaki vezetői a telepítési tervek megváltoztatásával igyekeztek pótolni. elsősorban a legfontosabb munkahelyeket, a frontfejtéseket telepítették, hogy azok ne nyomódjanak össze. szünet nélkül üzemeltetik a szivattyukat, valamint a szellőztető berendezéseket is, hogy a bányabéli károsodásokat elkerüljék. több bányüzemben a munkacsapatok 12 órás műszakot vállaltak, hogy a termelés-kiesést elkerüljék.

pénteken délben borsod megye összes utjain szünetelt a forgalom.

/folyt.köv./

15,30

16⁰⁰

- 36 -

bb 52. /ujabb jelentések... 1. folyt./- szb

több mint ezren dolgoztak a lenin kohászati művekben a hóeltakarításon

a hóvihar megnehezítette a lenin kohászati művek üzemének a munkáját is. különösen a nagyolvasztómi ércterén okozott nehézséget a megállás nélküli havazás. a rakodóbaggerek kezelőit a szokásosnál gyakrabban váltották. az anyagtaroló helyek, vasúti pályák, utak megtisztításán az ugynevezett fagybrigádok több mint ezer tagja dolgozott. a péntek reggeli műszakra a munkásszállító autóbuszok jelentős része egy-két órai késéssel érkezett. ez azonban nem okozott kiesést a termelésben, mert az üzemekben öt-tizenöt tagú készenléti brigádokat szerveztek, amelyeket a létszámihiány pótlására használtak fel. a vidéki dolgozók részére készenléti szállást rendeztek be.

villanyvezetéket tépett le a vihar
zalában

pénteken reggel orkánszerű vihar söpört végig zala megyén. a vihar leszakította a villanyvezetékeket, úgyhogy több területen órákig szünetelt az áramszolgáltatás.

hevesben több községet elzárta a hó a külvilágtól

heves megyében hat főútvonalon, összesen csaknem 150 kilométer hosszúságban, keletkeztek méternél magasabb hótorlások. legsúlyosabb a helyzet kömlő környékén, ahol a készenléti álló hómarók sem tudtak elindulni. pénteken délben eger felől nem lehetett megközelíteni miskolcot, salgótarján, debrecen. járhatatlanok a bükki utak is.

kömlő térségében a kpm egri igazgatósága a tanácsokkal közösen önkéntes hóeltakarító brigádokat szervezett, hogy a szélvihar csökkenésével megkezdhesék a tisztánáa, besenyőtelek, poroszló felé vezető utak felszabadítását. ezek a községek elvannak zárva a külvilágtól.

/folyt.köv./

15,35

16⁰⁰

- 37 -

bb 52. /ujabb jelentések... 2. folyt./- szb

nehezen járhatók a mátra utjai is, mert egyes helyeken a hó magassága megközelíti az egy métert. a kpm egri igazgatósága arra törekszik, hogy legalább egy nyom szélességben szabaddá tegye az utat a közúti járművek számára.

somogyban a 7-es és a 67-es főútvonal kivételével az összes utakon megbé-
nult a közlekedés

somogyban péntekre a kaposvár-balatonlellei ut, valamint a 7-es főközlekedési útvonal kivételével az összes országutak járhatatlannokká váltak, másfél-kétméteres hótorlaszok bénították meg a közlekedést. az autóbuszok csak balatonlelle felől érkeztek kaposvárra, a többi vagy el sem indult, vagy az országúton elakadt a hófúvás-
ban. a megyében a reggeli órákban több mint ötven jármű vesztegelt az utakon. ezek mentésére hóekék vonultak ki.

négyméteres hóakadály a viharsarokban

békés megyében száznál több gépkocsit mentettek ki a hóból csütörtök éjszaka és pénteken hajnalban. pénteken reggel az utak megyszerte járhatatlanok voltak. csabacsüdön, kondorosnál két-három méteres hóakadályok keletkeztek, szeghalomról pedig négy méter magas hóakadályt jelentettek. az autóbuszjáratok nagy része nem közlekedett és megszűnt a keskenynyomközű vasutak forgalma is.

negyven gépkocsi rekedt el a hóban a mecsek vidékén

a mecseki hegyhát egyes helyein másfél-kétméter magas hóakadályok képződtek és pénteken délig negyven elakadt autóról érkezett hír. magyarszék környékén, ahol három méteres hótorlaszt épített a szél, 15 gépkocsi kimenetésén dolgoztak. a máv pécsi igazgatóságának területén az összes tartalékmozdonyt munkába állították és a veszélyeztetett vonalakon a vonatok előtt hótorló szerelvény indítottak, így elakadás nélkül bonyolították le a forgalmat. pécs vastag hóréteggel borított utcáit, tereit általában tisztogatják. a rendkívüli időjárás halálos balesetet is követelt baranyában. dóczy károly, a bikali állami gazdaság 34 éves vontatóvezetője csütörtökön a havas síkos erdei úton felborult gépével. dóczy károlyt a vontató maga alá temette és a helyszínen meghalt. /mti/

- 38. -

15,50

1600

bb 50. nyomdász fiatalok ankétja
t sz-/te szb vg

1962. március 16.

pénteken a kossuth nyomda művelődési termében a nyomdaipari igazgatóság ankétot rendezett e szakmában foglalkoztatott fiatalok helyzetéről. az értekezleten részt vett földi lászló, a könyv-
ipari miniszter első helyettese. a nyomdaiparban sok fiatal dolgozik, a kossuth nyomda 1200 dolgozójának fele például 30 éven aluli, a könyvkötészetben az átlagos életkor 25 év. az athenaeumban csaknem háromezren vesznek részt az ifjúság a szocializmusért versenyben. sok vállalatnál tapasztalják, hogy kevés fiatalra biznak vezető beosztásokat. éppen ezért a zrínyi nyomda szedőtermében a fiatalok brigádokat alakítottak, hogy bizonyítsák képességüket, szakmaszeretetüket. a brigádok eredményesen dolgoznak és kivívták az idősebbek megbecsülését is. az ankéton sok felszólaló foglalkozott azzal, hogyan tegyék eredményesebbé a gyakorlati és elméleti szakmai képzést. /mti/

bb 51. Levegő- és vízkut, korszerű gépi berendezések a pénteken üzembehelyezett dunaujvárosi autószer-
viz és javító állomáson

vid gk szb ki

1962. március 16.

az utóbbi években megnövekedett dunaujvárosban a gépkocsi- és motorkerékpár-tulajdonosok száma. ezért a budapesti 7. számú autójavító vállalat a városban négymillió forintos költséggel korszerűen gépestett szervizállomást építtetett, amelynek csarnokában egyszerre tíz gépkocsit szerelhetnek, javíthatnak. legmodernebb berendezései közé tartozik az olasz gyártmányú levegő- és vízkut, amellyel a benzinkúthoz hasonlóan pontosan lemérhető a kerékbe nyomott levegő és a hűtőbe töltött víz mennyisége. az új autójavító üzemből már nem építettek mélyített szerelőaknákat, mert hidropneumatikus emelőkkel könnyedén a kívánt magasságba emelhetik a javításra kerülő kocsikat. az új üzem dolgozói részére tá-
gas öltözőt és fürdőt is építettek. a dunaujvárosi új autószer-
viz állomást pénteken adták át rendeltetésének. /mti/

16,20

1775

- 39 -

bb 53. kényszerpihenő a mezőgazdaságban - a hőeltakarításban segítenek a traktorok csongrádban

vid ká/gk vm

1962.március 16.

Csongrád megyében - az ország legdélibb részén - is késlelteti a mezőgazdasági munkák megkezdését a rendkívüli időjárás. más években ilyenkor tízezrek szorgoskodtak a határban. a fokhagyma dugtatását makó környékén március derekán be szokták fejezni, most pedig még el sem kezdték. a gazdák csongrádban azt tartják: „ a márciusi por aranyat ér,„ ezt úgy értik: ha márciusban por van, annak örülni kell, mert lehet vetni. e hónapban viszont mindig akkor zavarta meg a szeszélyes időjárás a mezőgazdaság dolgozóit, amikor éppen nekiláttak a vetésnek. így mindössze ötven-hatvan holdon került földbe a borsó és a mák.

egyedül a szántótraktorok tudtak dolgozni, s az elmúlt napokban 300-400 erőgép készítette elő a talajt. most azonban ezek is leálltak, a hófúvások a brigádszállásokra kényszerítették a traktorokat, a gépállomásokra nem mentek vissza, mert várják az első adódó alkalmat, amikor újból megindulhatnak. a traktorok egy része - bár nem mezőgazdasági munkán, de most is dolgozik: ahol szükség van, az országutakon a hőeltakarításban segítenek./mti/

- - -

bb 55. előadás medgyessy ferenc életéről és művészetéről

t fe/tr vm sr

1962.március 16.

a magyar régészeti művészettörténeti és éremtani társulat művészettörténeti szakosztálya pénteken ülést tartott a kossuth klubban. dr.soós gyula művészettörténész szemelvények medgyessy ferenc életéről és művészetéről címmel tartott előadást.

dr.soós gyulát többéves barátság fűzte a nagy magyar szobrászművészhez, akinek életéről és művészetéről 150 oldalnyi terjedelemben készített feljegyzést. a résztvevők érdeklődéssel hallgatták medgyessy ferenc életéről, munkásságáról szóló szemelvényeket./mti/

- - -

16,45

- 40 -

bb. 58. felülvizsgálják a földek rendeltetésszerű használatát, öt évi adómentesek lesznek a megjavított terméketlen területek - rendelet a mezőgazdasági rendeltetési földek védelméről

i cs/gg/gy/ká

1962. március 16.

a minisztertanács legutóbbi ülésén megtárgyalta és jóváhagyta a mezőgazdasági rendeltetési földek védelméről szóló törvény végrehajtási utasítását. milyen fontosabb rendelkezéseket tartalmaz az utasítás - erről tájékoztatták az mti munkatársát.

- valamennyi községben és városban - megfelelő szakemberek bevonásával, erre a célra alakított bizottságok útján - felülvizsgálják a földek rendeltetésszerű használatát. a vizsgálat eredményeként rendezik majd a földek nyilvántartását, mégpedig a tényleges művelési ágak és a használatnak megfelelően. a felülvizsgáló bizottságok javaslata alapján mindenütt az illetékes tanács végrehajtó bizottsága határoz arról, hogy a földhasználatok milyen művelési ágak megfelelő mezőgazdasági termelést folytassanak, illetve mely területeket kell szántófölddé átalakítani.

- a tervszerű termelés biztonsága, valamint a nyilvántartások megbízhatósága érdekében a végrehajtási rendelet kötelezi a földhasználókat a földjeik használatában és művelési ágában bekövetkezett valamennyi változás bejelentésére. a mezőgazdasági termelésre alkalmas földek rendszeres megművelésének érdekében minden év tavaszán határszemléket tartanak., és a megműveletlenül talált földeket kényszerhasznosításba veszik.

- a rendelet részletesen megszabja a földhasználók kötelezettségeit, azokat, amelyeket a termőtalaj megóvása, termékenységének fokozása érdekében egyszerű mezőgazdasági eszközökkel maguk teljesíthetnek, megjelöli egyúttal azokat a módszereket is, amelyek alkalmazása csak a földhasználók erőforrásainak összefogásával lehetséges. a rendelet lehetőséget ad talajvédelmi társulatok alakítására, biztosítja a meglévő vizsgálati társulatok működésének kiterjesztését a talajvédelemre. a talajvédelem tervszerű és gazdaságos megvalósítása és az ezzel kapcsolatban felmerülő mezőgazdasági vízrendezési és erdészeti feladatok összehangolása céljából a rendelet külön meghatározza a tervezés rendszerét. azok a földhasználók, akik terméketlen talajt mezőgazdasági termelésre alkalmassá tesznek, erre területre öt évi földadó-mentességet élveznek. a rendelet végül szabályozza a nem mezőgazdasági rendeltetési, vagy a különleges célt szolgáló területek hasznosítását, s kimondja, hogy ezeken a területeken - a különleges célt használat sérelme nélkül - mezőgazdasági termelést kell folytatni./mti/

- - -

17,00

- 41 -

bb 59. a termelékenységet kell az ideai munkaversenyek előterébe állítani - a szakszervezetek országos tanácsának tájékoztatója a munkaversenyéről és a szocialista brigádmozgalomról

t iz/gg vm vg

1962.március 16.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége pénteken délelőtti sajtótájékoztatót tartott a szot székházában. varga györgy, a szot titkára ismertette a szocialista munkaverseny és a szocialista brigádmozgalom jelenlegi helyzetét.

elmondotta, hogy az elmúlt két-három esztendő több téren is a szocialista munkaverseny jelentős fejlődését hozta magával. növekedtek a verseny méretei és a benne részvevő dolgozók száma, új versenyformák jelentkeztek és a versenyek egyre inkább olyan célokra irányulnak, amelyeknek megvalósítása alapvető jelentőségű egész további előrehaladásunk szempontjából. szólt a munkaverseny-mozgalommal kapcsolatos néhány hibáról is.

az immár hároméves szocialista brigádmozgalom érezteti már hatását az egyéb versenyformákban is. de éppen talán a legfontosabb feladatuk, a szocialista öntudat növelése, a szocialista típusu ember formálása körül tapasztalható a legtöbb nehézség a munkaverseny terén most tehát az erőket ide kell összpontosítani, hiszen például a szocialista munka műhelye, üzeme, gyára stb.ciméért folyó mozgalom sikere legfőképpen a szocialista öntudat fokozására irányuló törekvések eredményességén múlik.

még mindig nem kap elég súlyt a munkaversenyben a dolgozók élet-és munkakörülményeinek javítása sem.

ismét jelentkezik az a régi hiba is, hogy ha egy új versenyforma bukkan fel, a többiekéről hajlamosak vagyunk megfeledkezni. most a szocialista brigádmozgalom az egyéni versenyeket szorította a háttérbe. pedig amíg munkaverseny lesz, egyik legfontosabb formája éppen az egyéni verseny marad. egyenesen elképzelhetetlen például a dolgozók egyéni versenyek nélkül a szocialista műhely, üzem, stb. címéért folytatott küzdelem sikere.

beszélt varga györgy az ideai verseny megindulásával kapcsolatos tapasztalatokról is. az első negyedévi termelési értekezletek zöme lezajlott. általában megfeleltek a várakozásoknak és helyesen határozták meg a tennivalókat. többhelyütt azonban -például az építőipar, valamint a kohó-és gépipar üzemeinél - hátrányos volt, hogy a vállalatok nem rendelkeztek minden esetben jóváhagyott évi tervekkel, és még nagyobb területen lehetett megfigyelni, hogy sokhelyütt nem ismertették megfelelően a minisztertanács és a szot idevágó rendelkezéseit.

/folyt.köv./
17,07

- 42 -

/bb 59. a termelékenységet.....1.folyt./vm

a mulasztások pótlása az áprilisi termelési értekezletek egyik legfontosabb feladata lesz.

több értekezleten csupán formálisan intézték el az értékelést, másutt pedig ez a kérdés napirendre sem került. volt üzem, ahol nem a dolgozók kollektívája, hanem 2-3 vezető határozta meg a versenycélokat. még ha jól is választottak, eljárásuk feltétlenül hibás volt.

egyébként az elmúlt évben 7000 vállalatnál 41.000 termelési értekezleten 3,200.000 dolgozó vett részt, körülbelül 700.000-rel több, mint 1959-ben.

hangsúlyozta, varga györgy, hogy az ideai verseny céljai közül a legfontosabb a termelékenység növelése. 1949 óta először tavaly sikerült elérni, hogy az iparban a termelés növekedésének majdnem 70 százaléka a munka termelékenységének fokozásából származik. erre az évre a követelmény körülbelül azonos. a feladat azonban most lényegesen feszítettebb munkát követel. tavaly ugyanis a normák felülvizsgálása és bizonyos munkaerőátcsoportosítások önmagukban is jelentősen növelték a teljesítményt. ezek az eszközök az idén már sokkal kisebb mértékben vehetők igénybe. most a legnagyobb felhasználható tartalék a munka-és üzemszervezés megjavításában található. kiderült ugyanis, hogy az összes veszteség-időnek csupán 30 százaléka keletkezik a munkástól függő okokból, mintegy 70 százaléka azonban a munkástól független tényezőkre vezethető vissza. az előbbieket megszüntetésére jelentős intézkedések történtek már, de sokkal kevesebbet tettek eddig a 70 százalékot okozó tényezők megszüntetéséért. ebben az évben minden lehetőséget meg kell ragadni az ilyen hibák kijavítására.

- jól fejlődött - folytatta tájékoztatását varga györgy - az ujitó mozgalom is. az elmúlt években nem annyira az ujitások száma, mint inkább az egy-egy ujitásra jutó gazdasági megtakarítás értéke növekedett. három év alatt ugyanis a benyújtott ujitások száma 185.000-ról 262.000-re, a megtakarítások utólag kiszámított értéke pedig 800 millióról mintegy 1500 millió forintra nőtt. sokszor fordul azonban elő az ujitási feladattervek hibája következtében, hogy az önmagukban értékes ujitások nem kapcsolódtak egymáshoz és a műszaki fejlesztési tervhez. egyébként az ujitási kiállításokon sokszor tapasztalható, hogy egyes vállalatok szovjet-műszertől, vagy más okokból igyekeznek megakadályozni egy-egy jól bevált ujitás más üzemben, vagy más iparágban való elterjedését. még mindig sok a huza-vona az ujitások és a találmányok - különösen a nagyjelentőségűek - elfogadása körül is, még pedig nem egyszer elsősorban személyi sértődöttségből, vagy irigységből.

/folyt.köv./

17,14

- 43 -

/bb 59. a termelékenységet.....2.folyt./vm

részletesen ismertette varga györgy a szocialista brigádmozgalom eddigi fejlődését és jelenlegi helyzetét is. elmondotta, hogy április 13-án ül össze a szocialista brigádvezetők első országos értekezlete, amelytől a szot számos kérdés tisztázását várja. már előzetesen elkészítik azonban a javaslatot a termelőszövetkezetekben megindítandó szocialista brigádmozgalommal és a szocialista munka műhelye üzeme, gyára, gazdasága stb. címért folytatandó versenyrel kapcsolatos kérdések rendezésére.

az országos értekezlet előtt helyenként kisebb megbeszélésekre hívják össze a környékről az országos értekezlet résztvevőit de más szocialista brigádvezetőket is, valamint néhány olyan brigád vezetőjét, amelyek még nem szerezték meg a szocialista címet, csak küzdenek érte.

megemlítette varga györgy, hogy - a pontos adatokat ugyan még csak ezután kell majd összegyűjteni - sokhelyütt a brigádok jelentős része nem a közvetlenül termelő munkahelyeken alakul meg. az atmásfüzitői timföldgyárban például 15 jól működő brigád van, de közülük csak egy dolgozik közvetlenül a termelésben, a többi különböző osztályok, vagy a termelést kiszolgáló részlegek dolgozóiból alakult.

a szocialista brigádmozgalom azonban mindenesetre örvedetesen fejlődik. mutatják ezt a számok is. 1961 végén az országban 72.000 brigádot tartottak nyilván, összesen több mint 715.000 taggal. közülük 22.000 brigád 215.000 tagja kö. küzd a szocialista címért, amelyet eddig már 7.000 brigád mintegy 67.000 tagja nyert el. ez a fejlődés nagyon jelentős, hiszen két évvel előbb mindössze 40.000 brigád volt az országban.

varga györgy ezután az újságírók kérdéseire válaszolt.
/mti/

- 44 -

17,28

bb. 60. eltemették mező gyulát, a munkásmozgalom régi harcosát
t hi/gk/gy/sr 1962. március 16.

péntek délután a farkasréti temetőben többszáz főnyi gyászoló közönség kísérte utolsó útjára mező gyulát, a párt- és a munkásmozgalom régi harcosát. koporsójánál a párt képviselőjében abelovszky józsef az építők szakszervezete részéről amelynek mező gyula több mint öt évtizeden át volt tagja - kovács ernő, a fővárosi és az 1. kerületi tanács nevében pedig dezső józsef mondott búcsubeszédet. végezetül veres péter író búcsuzott az elhunytól. /mti/

bb. 54. virágzik a téltemető, de a telet még nem temette el
vid gk/gy/ká 1962. március 16.

a tihanyi félsziget mögötti aszófő határában kivirágzott hazánk egyik ritka növénye, a tavasz hirnökeként emlegetett téltemető. az időjárás azonban most megtréfálta a természet „meteorológusát”, a virágnak nem sikerült eltemetnie a telet. sőt a március eleji tavaszt csütörtökön és pénteken hóviháros tél váltotta fel. az aszófői sárga „téltemetőszőnyeg”, amely a napokban már kicsalta a vadméheket, most fehér hólepel alatt pihen. /mti/

bb. 61. eltemették kunffy lajos festőművészt
t vid ke/gy/fm 1962. március 16.

pénteken somogyturon nagy részvétellel temették el kunffy lajos festőművészt. a temetésen megjelent szirmai jenő, a somogy megyei pártbizottság első titkára, dr. lászló istván, a megyei tanács vb. elnöke, továbbá a megye kulturális életének több képviselője. a művész műtermében felállított ravatalhoz eljött a falu apraja-nagyja, akiknek életét számos alkotáson örököltette meg kunffy lajos. a ravatalnál takáts gyula, a kaposvári rippl-rónai muzeum igazgatója mondott búcsubeszédet. a 93 esztendőskorában elhunyt művészt - utolsó kívánságának megfelelően - szeretett műterme közelében, a hárssal övezett parkban helyezték örök nyugalomra. a sírnál a magyar képzőművészek szövetsége nevében redő ferenc festőművész búcsuztatta a magyar képzőművészet nagy halottját. /mti/

17,26

- 45 -

Lh. 57. több mint négyhónapos tengeri ut után péntek délben meg-
érkezett a csepeli kikötőbe a „csepel,, duna-tengerjáró hajó

t hbj/hmé/gy/vg

1962. március 16.

még a múlt év október végén indult utnak a „csepel,, duna-
tengerjáró hajó. útjának első szakasza nem volt kellemes, mert
sokat kellett vesztegelnie a dumán a „kis víz,, miatt. a téli
hónapokban a tengeren sok kikötőt meglátogatott, így konstanzát,
isztanbult, izmirt, laktakiát, beiruthot, alexandriát, máltát,
kalamant, pireust, velencét, triesztet, rijekát. a hajó
pénteken érkezett haza, a déli órákban kötött ki a csepeli
kikötőben. az utról szentmiklósi imre hajóparancsnok a következő-
ket mondotta el:

- a tél a földközi-tengeren is próbára teszi a hajósokat, s
örvendetes, hogy jól vizsgáztunk. decembertől-február közepéig
valóban viharzott a tenger a víz „feljárt,, a fedélzetre, s
sokszor bukdácsol a hajó.

a nehéz körülmények ellenére megoldottuk feladatainkat, kifogástalanul
működtek a gépek, s igazi hajós módra viselkedtek a fiatalok.
mindig volt szállítani valónk, legemlékezetesebb rakodás derana
point-ban volt, az adria középső részén, amikor viharban,
majdnem nyílt tengeren, sőt szállítottunk a hajóra. időnként
a bőra is megtáncoltatta a „csepel,,-t. örülünk, hogy haza-
térhetünk, gyapotot hoztunk, cserző anyagokat, fűgét, pamut-
szövetet. néhány napos hazai „vendégeskedés,, után újból a
tengerre indul a „csepel,,. /mti/

..

bb. 66. az elnöki tanács elnöke fogadta a távozó osztrák követet

gk/gy/sr

1962. március 16.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke pénteken fogadta
dr. walther peinsippet, az osztrák köztársaság távozó rend-
kívüli követét és meghatalmazott miniszterét. /mti/

..

bb. 67. az országgyűlés elnöke fogadta a távozó osztrák követet

k sr/gy/

1962. március 16.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke pénteken bucsu-
látogatáson fogadta dr. walther peinsippet, az osztrák köztár-
saság rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. /mti/

..

18,00

- 46 -

18.20 *Zsolt*

bb 64. a tiszántulon 15-30 centiméteres a hóréteg, országszerte
sok a derékig érő hótorlasz - szombaton fokozatosan megszűnik a
havazás, vasárnapra erősebb olvadás várható

i cs/gg vm ká

1962. március 16.

kisebb szünetekkel pénteken az egész országban folytatódott
a csütörtök hajnalban kezdődött havazás. mint a meteorológiai
intézet központi előrejelző osztályán közölték, budapestben az átlá-
gos hómagasság meghaladta az 5 centimétert, a főváros határában
lehullott hótömeg körülbelül huszmillió köbméternek felel meg. hason-
ló vastagságu a hó az ország nyugati felén, egyes országrészeket
azonban sokkal vastagabb hóréteg borítja. a duna-tisza között például
általános a husz centiméteres hótakaró, a tiszántulról 15-30, nyir-
lugosról 35 centimétert jelentettek. a hótorlaszok az ország számos
vidékén derék, vagy mellmagasságig érnek, s a már két napja tartó
erős északkeleti szél tovább halmozza a könnyen mozgó „szárz,,
havat. a magasabb hegyekben általában 30 centiméter körüli, sielésre
kiválóan alkalmas hóréteg van, a hegyek megközelítése azonban rend-
kívül nehéz és kockázatos.

a földközi tenger keleti medencéjében kialakult óriásméretű
ciklon kicsit feljebb „csuszott,, északkeletnek, a kárpát medence
azonban még mindig a működési zónájába tartozik. az alsó légréte-
gekben folytatódik a sarki hideg beáramlása, a magasban pedig -
ellentétes irányból - páradus levegő áramlik, s így a havazás nagy
területeken tovább tart.

pénteken a nappali hőmérséklet valamivel enyhült az előző
naphoz képest. budapestben például csütörtökön délben mínusz 5,
pénteken délben már csak mínusz 2 fokot mértek. a hőmérsékletet
illetően a szombat nem hoz lényeges változást, a hóesés azonban a
dunántulon - s valószínűleg az ország középső területein is - megszű-
nik, s a szél ereje ugyancsak csökkenőben van. vasárnap a nappali
órákban előreláthatólag erőteljes olvadás kezdődik, mivel azonban
az éjszakák egyelőre fagyosak maradnak, nagyobbfoku sikosságra is
számítanunk kell. a későn jött kiadós havazás akadályozza a felmele-
gedést, ha azonban kiderül az idő, a márciusi napsugarak hamarosan
végeznek a hóval, s egy-két nap alatt kizöldül a határ. /mti/

..

18,09

- 47 -

18.25 *Zsolt*

bb. 68. a távozó osztrák követ bucsufogadása

k gk/gy/sr

1962. március 16.

dr. walther peinsipp, az osztrák köztársaság távozó budapesti követe pénteken bucsufogadást adott, amelyen megjelent puja frigyos külügyminiszterhelyettes és a külügyminiszterium több vezető munkatársa. résztvett a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők számos vezetője. /mti/

..

bb. 65. elítélték a budai erdők gyújtogatóját

t bc/hné/gy/

1962. március 16.

az elmúlt ősszel többször égett az erdő a budai hegyekben, s mint utólag kiderült, mindegyik esetben ugyanaz a személy, fekete tibor, budapesti lakos okozta a tüzet. a testileg és szellemileg fejletlen fekete tibor úgy találta, hogy a tűz szemlélése megnyugtatóan hat idegeire és felgyújtotta a nagy aszály miatt kiszáradt avart. az égő avartól meggyulladtak a közeli fák és bokrok, s az erdőgazdaságot súlyos kár érte. három hét alatt 13 esetben okozott erdőtüzet a piromániás fekete tibor. megtörtént az is, hogy ugyanazon a napon több helyen meggyújtotta az erdőt, majd értesítette az erdészt, vagy a gyakornokokat. a kivonuló tűzoltóknak maga is segített az oltásban, végül gyanússá vált, hogy rendszeresen ott volt az erdőtüzeknél, s többször ugyanazon iskola gondnoki szobájába ment a tüzet bejelenteni. egyik bejelentéskor értesítették a rendőrséget, s a kihallgatásnál bebizonyosodott, hogy ő követte el a sorozatos gyújtogatást.

a fővárosi bíróság pénteken délután hirdetett ítéletet a bűnügyben. az enyhítő körülmények között különösen figyelembe vette a bíróság a tettes szellemi visszamaradottságát, s ezért 5 évi börtönre ítélte és az erdőgazdaságnak okozott mintegy 78 000 forint kár megtérítésére kötelezte fekete tibort. /mti/

..

18,25

.-48-

B. Z. Z. Z.

bb. 70. kádár jános a nyomdász szakszervezet központi vezetőségi ülésén - határozatot hoztak a szakszervezet száz éves fennállásának megünnepléséről

t sz/gk/gy/hk

1962. március 16.

pénteken kibővített központi vezetőségi ülést tartottak a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozóinak szakszervezetében. a tanácskozáson résztvett és felszólalt kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára, a forradalmi munkásparaszt kormány elnöke. ott volt brutyó jános, az mszmp központi bizottságának tagja, a szot főtitkára.

az ülésen megvitatták a szakszervezeti világszövetség 5. kongresszusának határozataiból adódó feladatokat, amelyről miseje tivadar, a szakszervezet titkára számolt be. ezután terényi lászló főtitkár ismertette az elnökség javaslatát a nyomdász szakszervezet száz éves fennállásának megünneplésére. miután indítványát elfogadták, elhatározták, hogy a jubileumot összekapcsolják a június 23-24-én megrendezendő hagyományos jános-ünnepélllyel. /mti/

..

bb. 69. időjárásjelentés

gg/gy/hk

1962. március 16.

a meteorológiai intézet jelenti március 16-án, pénteken 18 órakor:

szombaton is hideg idő

várható időjárás szombat estig: hideg, felhős idő, havazások, főként a keleti megyékben. élénk északi szél. sok helyen hófúvás.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0- minusz 4 fok között.

távolabbi kilátások: vasárnap napközben olvadás valószínű. /mti/

..

18,30

- 49 -

19. 11. 1962

bb 63. a viharos szél még pénteken este is akadályozta az utak felszabadítását - többszáz gépkocsi vesztettel a hótorlaszok előtt - fél-két órát késnek a vonatok debrecenben - nyíregyháza-miskolc térségében

6 hbj/gk vm vg

1962. március 16.

pénteken a délutáni órákban megszűnt a havazás a fővárosban, sőt a nap is kislépett, takarítanivaló azonban még hiszen akad. a fővárosi köztisztasági hivatal pénteken délután mintegy 2700 alkalmi munkást foglalkoztatott, hogy a lehető leggyorsabban takarítsák a főutvonalakat. a budai hegyvidéken 30 hóeke járta az utakat, az esti órákban pedig 50 tefu-gépkocsiról szórták a szórt homokot. munkához látott négy hóharócsotó is.

az ország különböző részéről péntek délután is olyan jelentések érkeztek, hogy a szél újabb és újabb hótorlaszokat emelt a közlekedés-és postaügyi minisztérium utógyi osztályának tájékoztatása szerint a viharos erejű szél nehezíti az utak felszabadítását. pénteken a kora esti órákban szabolcs-szatmár, borsod-abauj-zemplén, hajdu-bihar, békés és csongrád megyében az utak még mindenütt járhatatlanok voltak, a 7-es és a 67-es ut is nehezen járható, a gépkocsik az esti órákban pécsre is körülményesen juthattak csak el. az utógyi igazgatóságok azonban minden előkészületet megtettek, hogy a viharos szél elállta után azonnal megkezdhessék a hótorlaszok áttörését, az utak felszabadítását. pénteken az esti órákban egyébként az országutakon többszáz gépkocsi, - közülük sok autóbusz - vesztgelt és várt a közúti igazgatóságok mentőosztagaira.

a máv főmenetirányító részlege arról adott hírt, hogy különösen debrecenben, nyíregyháza és miskolc térségében erős a hófúvás. hóekék, hóokirók járják a pályákat, hogy a vasúti forgalmat a nehézségek ellenére is fenntarthatassák. szinte óráról órára változik a helyzet, s ilyen körülmények között érthető, hogy a vonatok fél-két órát késnek. a pályafenntartás dolgozói azonban éjjel-nappal dolgoznak, rendben tartják a váltókat, s vizsgálják a pályákat, hogy a máv az erős szél ellenére - továbbra is fenntarthatassa a vasúti forgalmat./mti/

18,35

- 50 -

bb 62. az egészségügyi feladatokról tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottsága

vid fm/ke vm fm

1962. március 16.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottsága pénteken egészségügyi, szociálpolitikai és társadalombiztosítási feladatokról tárgyalt. a jelentés szerint az utóbbi három évben a megyében tizszeresére emelkedett a termelőszövetkezeti tagok száma. a mezőgazdaság szocialista átszervezése folytán a lakosság 94 százaléka részesült a társadalombiztosításban. a biztosítottak számának növekedése új feladatok elé állította a párt, a tanács-és az egészségügyi szerveket. jelentős eredmény hogy az egészségügyi szervek nagyobb körzeti állás közül 8 jelenleg is betöltetlen, három körzetet pedig patronáló orvosok látnak el. a helyi tanácsok sok orvostakást építenek, de még így is több községben a lakáshiány akadályozza az állandó orvosi szolgálatot. az egészségügyi munkát 114 körzeti ápolónő is segíti. az utóbbi években tovább javult a rendelőintézeteki ellátás. nagykállóban a községfejlesztési alappól új szakrendelő intézetet hoznak létre. baktalórántháza kivételével valamennyi járási székhelyen van gyermekszakrendelés. ugyancsak minden járási székhelyen és még 14 nagyobb községben megoldották a fogászati szakrendelést. az anya-és csecsemővédelmi munkában 156 védőnő vesz részt.

a második ötéves tervben tovább fejlesztik a megye egészségügyi ellátását. a kórházi ágyak száma majdnem ezerrel emelkedik. jövőre átadják rendelkezésére a fénegyházi járási kórházat. nyíregyházán összesen 235 ágygal bővítik a gyermek-, a fertőzőbeteg-, az urológiai és az ideggyógyászati 40 ágygal új reumatológiai osztályt nyitnak. az idén ujfennhátán 15 ágyas szülőotthont építenek a községfejlesztési alappól. nyíregyházán 150 férőhelyes anya-és csecsemőotthont létesítenek. a megye székhelyén megkezdtek a 300 ágyas tbc szanatórium építését./mti/

bb. 71. schéner minály festőművész kiállítása a csók istván galériában

i fe/gk/gy/sr

1962. március 16.

a csók istván galériában pénteken megnyitott schéner minály festőművész kiállítása. a művész első gyűjteményes kiállításának gazdag anyagát szentiványi lajos kossuth-díjas festőművész megnyitójában méltatta. /mti/

bb. 72. tahi tóth nándor kiállítása a fényes adolf tereben

i fe/gk/gy/sr

1962. március 16.

pénteken a fényes adolf tereben megnyitott tahi tóth nándor festőművész kiállítása. /mti/

18,44

18,59

bb 63. a viharos szél még pénteken este is akadályozta az utak felszabadítását - többszáz gépkocsi veszteget a hótorlaszok előtt - fél-két órát késnek a vonatok debrecenben - nyíregyháza-miskolc térségében

6 hb/j/gk vm vg

1962. március 16.

pénteken a délutáni órákban megszűnt a havazás a fővárosban, azt a nap is kiszűrt, takarítanivató azonban még bőven akad. a fővárosi közisztasági hivatal pénteken délután mintegy 2700 alkalmi munkást foglalkoztatott, hogy a lehető leggyorsabban takarítsák a főútvonalakat. a budai hegyvidéken 30 hóeke jarta az utakat, az esti órákban pedig 50 tefu-gépkocsiról szórták a szórt homokot. munkához látott négy hóharcsató is.

az ország különböző részéről péntek délután is olyan jelentések érkeztek, hogy a szél újabb és újabb hótorlaszokat emelt. a közlekedés-és postaügyi minisztérium utóbbi osztályának tájékoztatása szerint a viharos erejű szél nehezíti az utak felszabadítását. pénteken a kora esti órákban szabolcs-szatmár, borsod-abauj-zemplén, hajdu-bihar, békés és csongrád megyében az utak még mindenütt járhatatlanok voltak, a 7-es és a 67-es út is nehezen járható, a gépkocsik az esti órákban pécsre is körülményesen juthattak csak el. az utóbbi igazgatóságok azonban minden előkészületet megtettek, hogy a viharos szél elállta után azonnal megkezdhessék a hótorlaszok áttörését, az utak felszabadítását. pénteken az esti órákban egyébként az országutakon többszáz gépkocsi, - köztük sok autóbusz - vesztegelt és várta a közúti igazgatóságok mentőosztagaira.

a máv főmenetirányító részlege arról adott hírt, hogy különösen debrecenben, nyíregyháza és miskolc térségében erős a hófúvás. hóekék, hókotrók járják a pályákat, hogy a vasúti forgalmat a nehézségek ellenére is fenntarthatassák. szinte óráról órára változik a helyzet, s ilyen körülmények között érthető, hogy a vonatok fél-két órát késnek. a pályafenntartás dolgozói azonban éjjel-nappal dolgoznak, rendben tartják a váltókat, s vizsgálják a pályákat, hogy a máv az erős szél ellenére - továbbra is fenntarthatassa a vasúti forgalmat./mti/

18,35

- 50 -

bb 62. az egészségügyi feladatokról tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottsága

vid fm/ke vm fm

1962. március 16.

a szabolcs-szatmár megyei tanács végrehajtóbizottsága pénteken egészségügyi, szociálpolitikai és társadalombiztosítási feladatokról tárgyalt. a jelentés szerint az utóbbi három évben a megyében tizszeresére emelkedett a termelőszövetkezeti tagok száma. a mezőgazdaság szocialista átszervezése folytán a lakosság 94 százaléka részesült a társadalombiztosításban. a biztosítottak számának növekedése új feladatok elé állította a párt, a tanács-és az egészségügyi szerveket. jelentős eredmény hogy az egészségügyi szervek nagyobb hibák nélkül teljesítették megnövekedett feladataikat, pedig 161 körzeti állás közül 8 jelenleg is betöltetlen, három körzetet pedig patronáló orvosok látnak el. a helyi tanácsok sok orvoslakást építenek, de még így is több községben a lakáshiány akadályozza az állandó orvosi szolgálatot. az egészségügyi munkát 114 körzeti ápolónő is segíti. az utóbbi években tovább javult a rendelőintézet ellátás. nagykálloban a községfejlesztési alappól új szakrendelő intézetet hoznak létre. baktalórántháza kivételével valamennyi járási székhelyen van gyermekszakrendelés. ugyancsak minden járási székhelyen és még 14 nagyobb községben megoldották a fogászati szakrendelést. az anya-és csecsemővédelmi munkában 156 védőnő vesz részt.

a második öt éves tervben tovább fejlesztik a megye egészségügyi ellátását. a kórházi ágyak száma majdnem ezerrel emelkedik. jövőre átadják rendelkezésére a fenyőgyarmati járási kórházat. nyíregyházán összesen 235 ágygal bővítik a gyermek-, a fertőzőbeteg-, az urológiai és az idegosztályt. 40 ágygal új reumatológiai osztályt nyitnak. az idén ujfennértón 15 ágyas szülőotthont építenek a községfejlesztési alappól. nyíregyházán 150 férőhelyes anya-és csecsemőotthont létesítenek. a megye székhelyén megkezdték a 300 ágyas tbc szanatórium építését./mti/

bb. 71. schéner mihály festőművész kiállítása a csók istván galériában

i fe/gk/gy/sr

1962. március 16.

a csók istván galériában pénteken megnyitott schéner mihály festőművész kiállítása. a művész első gyűjteményes kiállításának gazdag anyagát szentiványi lajos kossuth-díjas festőművész megnyitójában méltatta. /mti/

bb. 72. tahi tóth nándor kiállítása a fényes adolf teremben

i fe/gk/gy/sr

1962. március 16.

pénteken a fényes adolf teremben megnyitott tahi tóth nándor festőművész kiállítása. /mti/

18,44

18,59

bb. 73. az oedipus király bemutatója a nemzeti színházban

k v/tr/gy/sr

1962. március 16.

pénteken este a nemzeti színházban bemutatták sophokles oedipus király című tragédiáját. a szindarabot babi s mihály fordította, zenéjét hidas frigyés szerzette. rendező marton endre, a díszleteket varga mátyás, a jelmezeket nagyajtai teréz tervezte. a főbb szerepeket: básti lajos, bitskey tiber, tőkés anna, balázs samu, kohut magda és major tamás alakította.

a halhatatlan görög tragédiát a bemutató közönsége tetszéssel fogadta. /mti/

bb 74. filippo társulata bemutatkozott budapesten

k v/gg/vm/sr

1962. március 16.

eduardo de filippo világhírű nápolyi színtársulata pénteken este a petőfi színházban a sanitai komédia című szindarab előadásával bemutatkozott budapesten. a darabot írta és rendezte eduardo de filippo, a díszleteket ezio frigerio, a jelmezeket evole gargano tervezte. a darab főszerepét eduardo de filippo alakította.

a bemutató közönsége nagy tapssal fogadta az olasz vendégművészek játékát. /mti/

19.20

1958

-52-

bb 75. értékes adatokat várunk az űrből - dr.marx györgy nyilatkozata a szovjet szputnyikról

i iz/hné/vm

1962. március 16.

amikor híre érkezett az új szovjet szputnyik felbocsátásának, a magyar távirati iroda munkatársa megkérdezte dr.marx györgy kossuth-díjas egyetemi tanárt, a fizikai tudományok doktorát, hogyan vélekedik a szputnyik kutatási feladatairól és közülük melyeket tartja a legjelentősebbeknek.

- azok a kutatások - hangzott a válasz - amelyeknek elvégzését a szputnyik „feladatul kapta”, igen széles területet fognak át. önmagában az a tény, hogy a pályának a földhöz legközelebb levő pontja 217, a legtávolabbi pedig 980 kilométerre van tőlünk, azt mutatja, hogy az egyik cél a lehető legtöbb adat megszerzése a légkörből. ezer kilométeren túl ugyanis légkörről gyakorlatilag nem beszélhetünk, 200 kilométer alatt viszont a levegő annyira sűrű, hogy a szputnyik igen gyorsan lefékeződne benne, huzamosabb időn át tehát nem folytathatná kutatásait.

- a 200 és az 1000 kilométer közötti légrétegek megismerése viszont igen lényeges, többek között az űrrepülés szempontjából is. már a soknapos föld körüli keringés is csak a 300 kilométernél jóval magasabb rétegekben lehetséges, ott azonban máris jelentkezik a van allen-öveknek a radioaktív sugárzáshoz hasonló sugárzási veszélye. az eddigi, nem eléggé rendszeres megfigyelések szerint a van allen-öv sugárzásának erőssége viszont igen nagy mértékben ingadozik, elsősorban a naptévékenységtől függően. és pontosan a van allen-öv sugárzásának erősségét, illetve ennek változásait kell igen alaposan megismerni ahhoz, hogy egyáltalán lehetőség legyen akár a hosszabb tartamu földkerülésekre, akár arra, hogy ezeken a veszélyes zónákon át más bolygók felé indulhasson el az űrhajós.

- különösen izgalmas a kozmikus sugárzás változásainak és a föld mágneses terének kutatása. a kettő szorosan összefügg egymással. régebben ugyanis azt képzelték, hogy a föld légkörén túl jó darabig nincs semmi, azután óriási távolságban következik a nap korongja vagy más égitestek világa. ma azonban már tudjuk, hogy a föld „érdekszférájának”, határa körülbelül 50.000 kilométerre van, ott viszont megkezdődik a világtér korántsem üres birodalma, amelyet újabban sokan a nap legkülső szférájának tekintenek. és ez az utóbbi jelentős mértékben befolyásolja földünk „életterének”, külső periferiáit.

- a nappól érkező ionfelhők ugyanis jelentős változásokat okoznak a van allen-övezetben és erősen befolyásolják az ionoszféra állapotát, valamint a föld mágneses terét.
/folyt.köv./

22.00

1958

1958

- 53 -

/bb 75. értékes.....1.folyt./vm

de hogy ezek a hatások miképpen érvényesülnek, az eddig meglehetősen tisztázatlan volt. az új szovjet szputnyiktól ebben a tekintetben jelentős adalékok várhatók.

- de más okokból is igen nagy jelentőségű a kozmikus sugárzás vizsgálata - folytatta nyilatkozatát dr.marx györgy. a föld felé a világűrben rendkívül sokféle sugárzás érkezik, amelyek mind különböző, információkat, hoznak az idegen égitestekről. ezek a sugárzások veszélyesek lehetnének az emberre, a föld felszínét azonban megvédi tőlük a levegőpáncél, amely csupán a látható fényt és a deciméteres rádióhullámokat bocsátja át, a többit elnyeli. de éppen emiatt a csillagászok a földről csak optikai távcsövekkel és az ilyen hullámhosszra beállított rádiótávcsövekkel tanulmányozhatják az idegen égitesteket. felül kell tehát emelkedni a többi sugárzást elnyelő légrétegeken, hogy felfoghassuk azokat az „üzeneteket”, amelyeket az égitestek egyéb sugárzásaikkal juttatnak el a világűrbe.

- ezek az üzenetek pedig rendkívül sok új adattal gyarapíthatják az emberi tudást. így például mindig hozhatnak magukkal atommagokat olyan égitestekről, ahol a kémiai elemek átalakulása a nem tulságosan régi multban még folyamatban volt. ezek azonban a föld felszínére nem juthatnak le, mert a sűrűbb légrétegek atomjai teljesen szétverik őket. a földön tehát gyakorlatilag semmit sem tudhatunk meg a kozmikus sugárzás kémiai összetételéről. ezt azonban az új szovjet szputnyik a légkörnek ezen a sűrű, zavaró rétegén kívül még érintetlenül észlelheti, és jelentheti a földi megfigyelőknek, hogy milyen típusu atomokat tartalmaz a sugárzás. ez pedig jelentős mértékben vihet közelebb bennünket a kémiai elemek születése titkának megfejtéséhez - fejezte be nyilatkozatát dr.marx györgy./mti/

22.05

22.15

- 54 -

bb 76. bemutatkozott budapestben a prágai Laterna magika
t v/hné/vl 1962. március 16.

a világhírű prágai Laterna magika együttese pénteken este az Izabella téren, a volt Madách színház épületében bemutatkozott a magyar közönség előtt. az előadáson megjelent apró antal, Kiss Károly, az MSZMP politikai bizottságának tagja, Nagy Dániel, az elnöki tanács elnökhelyettese, a kormány több tagja, a külügyminisztérium több vezető munkatársa, továbbá politikai és kulturális életünk kiválóságai. ott volt az előadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

a csehszlovák vendégművészek bemutatkozását a közönség nagy tetszéssel fogadta. /mti/

v e g e

22.15

22.10

- 55 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek
1962. március 17.

bb. 1. nem okoz nehézséget a tüzelőanyag ellátásban a meghosszabbított tél - az országos energiagazdálkodási hatóság tájékoztatója

i szf/hné/gy/vg

1962. március 17.

a váratlanul visszatért viharos tél, a tartós havazás nem okoz zavart az ország tüzelőanyag ellátásában - tájékoztatták az mti munkatársát az országos energiagazdálkodási hatóságnál. a tájékoztatás szerint az ipar és a lakosság ellátását úgy tervezték, s szervezték meg, hogy számba vették a tél esetleges meghosszabbodását - ami most be is következett - s megfelelő mennyiségű tartalék tüzelőkészletet halmoztak fel. az erőműveknek 12 napra elegendő szén áll rendelkezésükre és szükség szerint folyamatosan kapják az utánpótlást. az áramszolgáltatásban tehát semmiféle fennakadástól nem kell tartani. a máv-nak az előírásos 21 napival szemben 26 napos tartaléka van, forgalomkorlátozásra tehát nem kerülhet sor tüzelőanyag nehézségek miatt. a kohászat 80 000 tonnás készlete még tartós hideg esetén is teljes biztosítékot nyújt a termelésre. ugyancsak jól el van látva a könnyűipar, az élelmezési ipar, a vegyipar és a többi iparág is.

a fővárosi gázművek egy hónapra való szénkészletet tárol. ez a mennyiség még fokozott felhasználás esetén is biztosítja a folyamatos gáztermelést. ezenkívül áruraktározási hivatal tárolóterein felhalmozott mintegy 50 000 tonna gázzsén szintén biztosíték arra, hogy az időjárási nehézségek nem tudják megzavarni a gázellátást. a belkereskedelem, a belkereskedelem ugyancsak megfelelő készletekkel rendelkezik. több mint 300 000 tonna szén, brikett és koks van a nagy tüzelőanyag-telepeken, ezenkívül a kiskereskedelem pincéi is tele vannak. /mti/

bb. 3. „családi események,, a tavaszt váró állatkertben

i áe/tr/gy/ká

1962. március 17.

a budapesti állatkert lakói a szokatlanul hideg időjárásban is csalhatatlanul érzik a tavasz közeledtét. a világ minden tájáról érkezett juhajtók házatáján különösen élénk a mozgás: se szeri, se száma az újszülött, fekete, fehér és tarka kis báránynak. családi esemény zajlott le a közelmúltban a tevék „lakosztályában,, is: tücsöknek, az egypupu tevekancának kiscsikója született. a kis atli azonban apjának, abdulnak, a szép ázsiai tevének két pupját örökölte.

/folyt. köv./

- 1 -

Zel

